

vasilij petrovič antipov

Katalog i izložba financirani su sredstvima Brodsko-posavske županije i Grada Slavenskog Broda.

Muzej Brodskog Posavlja zahvaljuje privatnim vlasnicima, galerijama i ustanovama na posudbi djela, te svima koji su svojim sjećanjima, stručnim i profesionalnim iskustvom doprinijeli u realizaciji ove izložbe.

VASILIJ PETROVI ANTIPOV
Grad u slici

u povodu 120 godina rođenja

1889 - 1968.

Izložbena dvorana Muzeja
studen / prosinac 2009.

PORTRET VASILIJAJA ANTIČEVIĆA, Albert Gruber, 1940., MBP

Obljetnicku, 75. godinu postojanja Muzej Brodskog Posavlja posvetio je svom djelatniku i službenom slikaru grada, ruskom emigrantu, Brodaninu, Vasiliju Petrovicu Antipovu povodom 120. godišnjice njegovog rođenja. Kroz skoro cijela četiri desetljeća, koliko je Vasilij Petrovic Antipov proveo u Slavonskome Brodu, naslikao je veliki broj radova raznorodnih motiva i tehnika. Posjedovati sliku ovog brodskog slikara bio je imperativ svim starim gradskim obiteljima. Neke od njih pružile su mu ono što je u Rusiji nepovratno ostavio: toliko potreban, barem povremeni, osjećaj udobnosti obiteljskog i prijateljskog okruženja do podrške i pomoći u savladavanju svakodnevnih, nimalo jednostavnih životnih kušnji. Unatoč svim teškocama koje su ga sustigle na životnom putu, Vasilij Antipov bio je duboko svjestan svoga nacionalnog bica, dok je istovremeno postao neraskidivim dijelom zajednice koja ga je s prijateljskom naklonošću prihvatila.

Danijela Ljubić i Mitrović

Izjava

Kojom potpisani potvrđujemo, da nam je osobno poznati drug Vasilj Petrovič Antipov, sada iz Sl. Broda rođen 2. Februara 1889 u Sankt-Peterburgu (Lenjingrad) i da je svesio privatnu višu srednju školu Petrova u Sankt-Peterburgu. 1913 godine sa maturom velikom. Imenovani drug Vasilj Petrovič Antipov je za vrijeme I svjetskog rata služio u vojsci i završio I kratki kurs vojne akademije Pavla I u godini 1916. u V mjesecu u Petrogradu (Lenjingrad) i bio proizveden u čin časnika.

u Slav. Brodu
dne 14. V. 1946 godine.

Isidor Lyamovskij
nadnik. M. P. Antipov
Nikita Tiščinski
nadnik Kachalicko-15

OKVIR

Vasilij Petrovič Antipov¹ rođen je 2. veljače 1889.² godine u Sankt Peterburgu u obitelji državnih činovnika,³ stoga ne čudi njegovo obrazovanje koje su Brodani imali priliku više puta uglavnom začudeno primijetiti jer ono nikako nije odgovaralo njegovoj boemskoj pojavi.⁴

Okvir Antipovljevog sazrijevanja kraj je 19. stoljeca, kada je Petrograd vodeći intelektualni i kulturni centar. Tadašnja elita Rusije pokazuje sklonost prema događajima u kulturi i umjetnosti Zapadne Europe, što je prekretnica u odnosu na posvećenost tradiciji koja je obilježila prethodni period. Ruska inteligencija s kraja stoljeca postala je *Europa* u smislu da je ona tada bila jedan od pokretaca općeg razvoja europske civilizacije.⁵

Život u Petrogradu nije se razlikovao od onoga u vodećim europskim centrima. Predstavnici boemskog kruga Sankt Peterburga susretali su se u mondenim restoranima, a prikazivane su i predstave poput onih u Parizu i Berlinu. Tiskale su se brojne satirične publikacije kao i vrhunski umjetnički časopisi.⁶ Prostorna udaljenost nije predstavljala nikakvu prepreku, a većina umjetnika imala je prigodu studirati ili boraviti na zapadu. Francuski, njemački i talijanski impresionizam, kubizam, ekspresionizam bili su dobro poznati.⁷ Godine 1899. otvorena je prva izložba francuskih impresionističkih slikara u Moskvi. Između 1900. i 1910. godine bogati ruski kolekcionari posjećivali su pariške galerije.⁸

Dramatični događaji u carskoj Rusiji 1917. godine utjecali su na povijest i promijenili odnose na svjetskoj političkoj pozornici. Međutim, hladne činjenice i brojke skrivaju dramu koja se odvijala ispod vidljive površine. Na tisuće ljudi gotovo su u trenutku bili prisiljeni napustiti svoje domove i pobjeći u nepoznato. Iako se Vasilij Petrovič Antipov službeno ocitovao da je nakon završenog tečaja petrogradske vojne akademije Pavla I. služio vojsku u činu časnika za

¹ Poneki još uvijek pamte njegovu pojavu: mršav lik sa zašiljenom bradicom, laganih kretanja, gotovo uvijek u pohabanom tamnom odijelu zamrljanom bojama, zimi u zelenom hubertusu s francuskom kapom na glavi i lulom u ustima. Osebnost u i anegdotala na svoj račun, na inom života i iznimnom dobrotom i ljubaznošću za života je stekao brojne poklonike i prijatelje.

² U članku Ivana Tomca *Brod i Antipov*, Slavonski narodni kalendar, 1979., str. 113. - 118., navodi se 1891. kao godina slikarevog rođenja, isto je i prema Matijevoj knjizi Doma za zaštitu odraslih i nemoćnih osoba u Ljeskovicima, kao i u nekim dokumentima vezanim za smještaj V. P. Antipova u navedeni dom.

³ Iako ne postoje dokumenti koji bi to posvjedočili, pojedine podatke o životu V. P. Antipova dao je Miroslav Bogнар koji je kao dječak boravio u društvu slikara i slušao njegova pripovijedanja. Prisjetio se kako je V. P. Antipov govorio da je studirao elektrotehniku u Petrogradu, da mu je otac bio direktor petrogradskog osiguravajućeg društva te da su imali *daću* u Finskoj. I. Tomac u svom članku posvećenom V. Antipovu navodi kako je slikar iz obitelji željeznara.

⁴ M. Bogнар je imao priliku čuti V. Antipova kako svira klavir u stanci za vrijeme priprema scenografije za neku od predstava u Hrvatskom domu, što je potvrdilo Antipovljeve priče o bezbrižnom odrastanju.

⁵ Ruska umjetnost cijenjena je diljem Europe. Bitna je uloga ruskih stvaratelja: Mihaila Aleksandroviča Vrubela, Sergeja Djagiljeva, Igora Stravinskog, Aleksandra Skrjabinina, Vasilija Kandinskog i Kazimira Maljeviča u okviru likovnih i scenskih umjetnosti i glazbe.

⁶ *Svijet umjetnosti* tiskan je od 1898. do 1906. godine. Osnovali su ga: Sergej Djagiljev, Aleksandar Benoa, Konstantin Somov i Dimitri Filozofov.

⁷ Pogotovo je Francuska pred kraj 19. stoljeća uživala veliku naklonost ruskih umjetnika iako je već od početka 18. st. postojala veza između Francuske i Rusije koja se nje govala u aristokratskim krugovima Sankt Peterburga i Moskve.

⁸ Sergej Šukin i Ivan Morozov.

vrijeme Prvog svjetskog rata, kasnije je to porekao. Nije bio pripadnik vojske jer je zbog opceg zdravstvenog stanja oslobođen vojnog roka.⁹ *Prava istina je da za vrijeme revolucije izbjegava i crvene i bijele.*¹⁰

Zajedno s mnoštvom drugih izbjeglica Vasilij Petrovic Antipov emigrirao je preko Estonije u Francusku, a potom u Njemacku. U Beograd je stigao 1921. godine. Iako je središte ruske emigracije nakon Berlina, od dvadesetih godina 20. stoljeca bio Pariz, najveći broj izbjeglica prihvatila je Kraljevina SHS, Bugarska i Cehoslovačka te neke druge zemlje. Središte ruske emigracije na južnoslavenskom tlu bio je Beograd. Prema relevantnim podacima u Jugoslaviju je do 1921. godine pristiglo od pedeset do sedamdeset tisuća ljudi, dok se privremeno zadržalo ili za stalno ostalo više od cetrdeset tisuća. Vecina emigranata iz Rusije došla je u Kraljevinu SHS u razdoblju od 1920. do 1922. godine.

Državna komisija za ruske izbjeglice¹¹ osnovana je pri Ministarstvu vanjskih poslova već početkom 1920. godine. Izbjeglicama koje su stizale u grupama dodjeljivala je smještaj u pojedinim mjestima u unutrašnjosti zemlje. Izdavane su privremene osobne iskaznice kao dokumenti o identitetu te prve novčane pomoći. Emigranti su kod preuzimanja iskaznice morali predociti osobne (ruske) dokumente. Bez politickih i osobnih veza s privilegiranim krugovima emigracije Vasilij Petrovic Antipov teško se snalazio. Da bi preživio, radio je teške fizicke poslove.¹² Ipak, 1926. godine uz pomoć poznanika, također emigranta Vladimira Žedrinskog,¹³ zaposlio se kao djelatnik kina na periferiji, gdje uz druge poslove crta reklamne plakate za kino-predstave.¹⁴ Nakon toga, zajedno s Aleksandrom Aleksandrovicem

⁹ Da nije služio vojsku, V. Antipov rekao je novinaru Ivanu Tomcu kad ga je posjetio u Domu za stare i nemoćne u Ljeskovici.

¹⁰ Ivan Tomac, *Boje i godine - Antipov*, Biblioteka Brodski pisci, Posavske teme, Rijeka, Vinkovci, 2007., str. 50.-70.

¹¹ Posredstvom te komisije dodjeljivana su sredstva iz državnog proračuna Kraljevine SHS za pomoć izbjeglicama iz Rusije, kao i raspodjela sredstava koje su doznale engleska i francuska vlada u istu svrhu. Najviša sredstva dodjeljivana su 1920. g. da bi se s neizvjesnošću u povratku emigranata u Rusiju smanjivala.

Iz istih sredstava financirane su i ruske škole te stipendije za ruske studente na beogradskom i zagrebačkom sveučilištu. Sporazumom između Ministarstva vanjskih i unutarnjih poslova Kraljevine SHS te bivšim Ruskim veleposlanstvom ustanovljena je dužnost Vladinog punomoćnika za prijem i smještaj ruskih izbjeglica na području Kraljevine SHS, a osnovan je i Državni odbor za prijem i smještaj ruskih izbjeglica. Hrvatsko filološko društvo, *Ruski emigranti u Hrvatskoj izmeđ u dva rata. Rubovi, memorija*, Priredila: Irena Lukšić, Književna smotra, Zagreb, 2006.

¹² Bio je nosač povratka, sezonski radnik na željezničkoj pruzi Beograd - Dunav - Ovča. Radio je dvije godine u betonari *Radivoja Nikolića* na Adi Ciganliji. Prve godine u Beogradu proveo je kao fizički radnik, u Rusiji već afirmirani ruski slikar, emigrant, Stjepan Fjodorovič Kolesnikov, kasnije priznat umjetnik u Jugoslaviji.

¹³ Vladimir Ivanovič Žedrinski rođen je 1899. g. u Moskvi u obitelji visokih državnih činovnika. Od 1917. g. studira u Petrogradu na Školi lijepih umjetnosti. Revolucija je natjerala obitelj da pobjegne u Kijev gdje je upisao Akademiju lijepih umjetnosti i Arhitektonski fakultet Politehničke škole. Već tijekom prve dvije godine napušta arhitekturu i sasvim se posvećuje slikanju. Radio je u komisiji za zaštitu umjetničkih predmeta i povijesnih spomenika. Bio je član udruženja umjetnika Kijeva. Ofenziva i povlačenje Bijele armije doveli su do preseljenja obitelji u Jugoslaviju. Od 1920. g. živi u Somboru, a iste godine počinje raditi u beogradskom Narodnom pozorištu gdje je izmeđ u 1924. i 1941. g. bio najznačajniji scenograf i kostimograf. Radio je karikature s tematikom iz kazališnog miljea te je bio zaposlen i kao ilustrator. Godine 1942. odlazi u Zagreb gdje je nastavio tradiciju "ruske škole". Nakon Zagreba boravi u Ljubljani, Maroku, Nici te u Parizu, gdje je i umro. Magdalena Medarić, *Doprinos ruskih emigranata hrvatskoj likovnoj kulturi - slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi, fotografiji i filmu*, Oko književnosti. Osamdeset godina Aleksandra Flakera, Disput, Zagreb, 2004., str. 291.-308.

¹⁴ *Crta reklamne plakate, službuje kao razvodnik i ista. Bijahu to veliki dani nijemog filma. Vasilij ih se sjeća kao iskre i o ima: Fred Niblov film "Ben Hur" s Ramonom Navarro, Greta Garbo i John Gilbert u "Ani Karenjinoj", filmovi ruskih redatelja Turžanskog i Volkova, pobjeglih u Francusku, Ivan Možuhin i Natalija Kovanko u "Carevom glasniku" po romanu Vernea... Ivan Tomac, *Boje i godine - Antipov*, Biblioteka brodski pisci, Posavske teme, Rijeka, Vinkovci, 2007., str. 50.-70.*

1. KONJICA

Tumskim,¹⁵ zapošljava se u beogradskom Narodnom pozorištu kao dekorater i pomocni scenograf.¹⁶

Emigranti nisu imali pravo napuštati mjesto boravka koje im je dodijeljeno. Kako u tim mjestima nisu mogli naci zaposlenje, bili su prisiljeni potražiti posao negdje drugdje. Počela se smanjivati državna pomoc, a i izgledi za skori povratak kuci bili su sve manji. Emigranti su bili prinudeni potražiti bilo kakav posao za koje su imali kvalifikacije i mogućnosti. Iako je Zagreb bio hrvatsko središte, kolonije ruskih izbjeglica nastajale su uglavnom u manjim gradovima ili mjestima zato što su na taj način jednostavnije riješili najvažnija životna pitanja. Prema podacima *Brodskih novina* iz 1921. godine, ruska je kolonija u Brodu na Savi imala 90 članova.¹⁷

Do 1952. godine, svi emigranti koji nisu željeli imati jugoslavensko državljanstvo ili im ono nije bilo odobreno morali su napustiti Jugoslaviju. Oni koji su ostali, trudili su se nicim se ne isticati. U vrijeme SSSR-a bilo je nepopularno spominjati emigrante iz Rusije, a u sovjetskoj znanstvenoj i publicistickoj literaturi to je bila jedna od *tabu* tema. Veci broj emigranata bio je visoko obrazovan¹⁸ tako da je s obzirom na nedostatak domaceg kadra postojala realna mogućnost njihovog profesionalnog angažmana u hrvatskom znanstvenom i kulturnom¹⁹ prostoru. Dio visokoobrazovanog kadra u Hrvatskoj zaposlio se na školama kao profesorski kadar dok su se oni koji nisu dobro poznavali jezik zapošljavali kao pomocni profesori u provinciji.²⁰ Do sada nije provedeno sustavno istraživanje na temu ruske zajednice na podrucju grada Slavenskog Broda i okolice iako je emigranata iz Rusije bilo u svim strukturama života.

Na samom početku dvadesetih godina 20. stoljeca u Brod stižu prvi ruski emigranti - slikari na putu iz Odese prema Zapadu. Među njima su i Nikolaj Gorbacevski kao i Aleksandar Zolotarov, školovani na tradiciji akademskog realizma, ako je suditi po nevelikom broju

¹⁵ Aleksandar Aleksandrovi Tumski, scenograf, suprug Leonite Kilner Tumske. Bio je je kao i njegova supruga član Ruskog carskog kazališta, dok se Leonita spominje i kao prvakinja Varšavske opere.

¹⁶ ...Kako saznajemo upravni odbor Posavskog Kola jaha a "Ljudevit Posavski" zaključio je na svojoj odborskoj sjednici, da svoju veliku godišnju zabavu održi dne 11 januara pod imenom "No u Hollywoodu". Pripreme su ve u punom jeku, a dekoraciju dvorane Kasino preuzeli su ff. Tumski i Antipov, dekorateri i scenografi državnog pozorišta u Beogradu... Posavska štampa, 7. prosinac 1929.

U kontaktu s kustosicom Muzeja pozorišne umetnosti iz Beograda nismo došli do podataka o angažmanu V. Antipova u Narodnom pozorištu u Beogradu.

¹⁷ Godine 1932. u Brodu egzistira Društvo ruskih izbjeglica (Jugoslavenska sloga, 23. travanj 1932.). Na tlu bivše jugoslavenske države ruske su se kolonije organizirale u gotovo svim većim naseljima. Tako je potkraj 30-ih godina u Zemunu bilo 646 Rusa, u Sarajevu 616, u Novom Sadu 1158, Ljubljani 293, Karlovcu 64, Osijeku 369. Prema popisu stanovništva iz 1931. godine u Zagrebu je živjelo 1350 osoba podrijetlom iz Rusije.

¹⁸ Ivan Ivanovi Avilov otac je gospođe Tanje Kovačević, prve brodske novinarkice i nekadašnje urednice Brodskog lista. Završio je Likovnu akademiju u Kijevu. Poslije pada carske Rusije došao je u Jugoslaviju kao član careve garde. Zahvaljujući i svom obrazovanju dobio je mjesto nastavnika likovnog odgoja na gimnaziji u Bitolju gdje je upoznao svoju buduću suprugu, profesoricu Mariju Muravievu, kćer brodskog slikara Josipa Muravijeva. Kasnije su premješteni u realnu gimnaziju u Knjaževac. U Brod dolaze dvadesetih godina 20. stoljeca Karolina Bognar, *Ako voliš prirodu, voliš sve*, Posavska Hrvatska, br. 4, 2003., str. 11.

¹⁹ Utjecaj ruske kulturne emigracije osobito je bio plodonosan u području kazališne umjetnosti - baletu, operi, drami, režiji i scenografiji.

²⁰ Oni koji su nastavili školovanje na zagrebačkoj ili beogradskoj sveučilištu nakon diplome primili su državljanstvo i izjednačeni s ostalim građanima.

sacuvanih slika. U brodskim privatnim zbirkama mogu se naći i ulja na platnu slikara N. Amosova,²¹ uglavnom s motivima mrtve prirode.

Razumljivo je da ruski umjetnici nisu mogli živjeti samo od radova visoke umjetničke vrijednosti i kako si tu vrstu slobode nisu mogli priuštiti. Uglavnom su realizirali zahtjeve kupaca. Oscilirajuća kvaliteta slikanih kompozicija vjerojatno je time uzrokovana. Vecinom su to bili realistički i idealizirani pejzaži te mrtve prirode koji su pokazatelji ukusa tadašnje likovne publike formirane na tradicijama austrijskog i njemackog slikarstva 19. stoljeca.

Antipov odlazi iz Beograda kao scenograf kazališne skupine Fjodora Šcukina, nekadašnjeg redatelja Ruskog carskog teatra u Sevastopolju, s kojom se zaputio na turneju. Nakon gostovanja u Vinkovcima, 1929. godine nastupaju i u Brodu²² gdje se nakon ne baš uspješnog angažmana grupa razilazi. Antipov, sam u emigraciji, bez državljanstva i sredstava za život odlucuje ostati.²³ U pocetku preživljava slikajući za sunarodnjaka, utjecajnog pripadnika ruske kolonije koji je ove slike potpisivao i prodavao kao vlastite. Jedna od njih²⁴ omogućila je da se Vasilij Antipov susretne s Julijem Hoffmannom, osnivačem i prvim kustosom Gradskog muzeja, koji ce mu narednih godina pružiti potporu i omogućiti snalaženje u novoj sredini.

DOLAZAK VLAKA, fotografija slike V. Antipova, nepoznato vlasništvo, fotodokumentacija MBP

²¹ Obično se potpisuje s *N. Amosov*, tako da je ime slikara nepoznato.

²² Družina mu se sastojala od desetak glumaca i glumica, bjelogardejskih emigranata. Bijahu umorni, izgladnjeli, bez garderobe i kulis. Iza dvije veće predstave u vrtu "Lovca", restauracije na uglu široke ulice i tadašnjeg trga, trupa se raspala i razila - kao i mnoge sliče prije nje. Ne znaju i ni jezik publike kojoj su se obraćali, imaju i na repertoaru ruske klasike nezanimljive tadašnjem slavnom opinstvu brodskom, koje bijaše naviklo na narodne komade s pjevanjem i pucnjavom, Šćukinovi artisti nisu dospjeli dogurati ni do Dervente - krajnjeg cilja svoje prve umjetničke turneje započete u nekoj zemunskoj dvorani. Vlasnik "Lovca" zadržao im je ono malo rekvizita što su vukli sa sobom. To mu je bila naknada, za zakup vrta i svjetlo. I. Tomac, *Brodi Antipov*, Slavonski narodni kalendar, Brodski list, 1979., str. 113. - 118.

²³ Savjet narodnih komesara Sovjetske Rusije već je 1921. godine oduzeo svu imovinu i državljanstvo osobama koje su nakon 7. studenog 1917. bez dozvole napustili Rusiju.

²⁴ U tekstu I. Tomca govori se o kopiji po sjećanju na sliku Ilje Rjepina, međutim vjerojatno se radi o slici *Trojka u snijegu*, Valentina Perova.

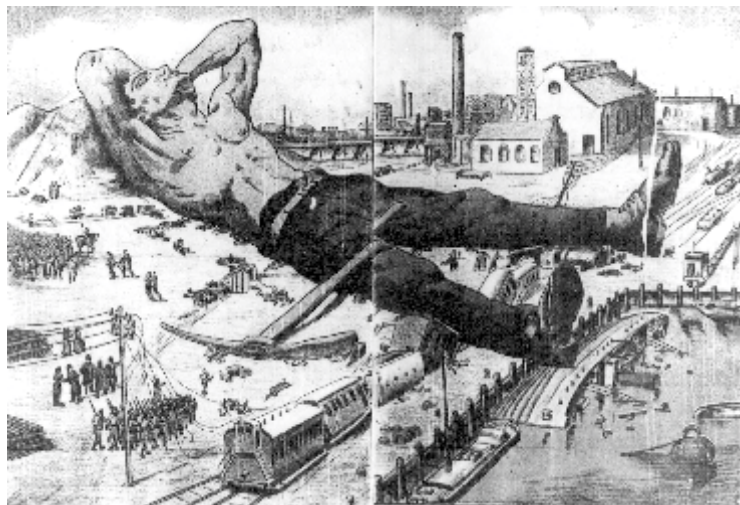

GRADSKO POGLAVARSTVO, 1935. - 1945.
tempera na papiru, GU 329, MBP

GRAD U SLICI

Kada je Vasilij Antipov upoznao Julija Hoffmanna, on je upravo radio na osnivanju muzeja u Brodu. Taj cijenjeni, rado viden pripadnik zajednice, strastveni ljubitelj starina, kolekcionar i arheolog - amater, vidio je u Antipovu potencijal vrijednog suradnika. Slikaru je osigurao posao i smještaj u prostoru muzeja, maloj sobici u potkrovlju zgrade u Starcevicevoj ulici br. 8. Ona mu je bila dom i *atelier*, a kasnije je postala i okupljalištem brojnih ljubitelja umjetnosti. Julije Hoffmann nerijetko se brinuo i za slikareve svakodnevne potrebe osiguravajući mu hranu i odjecu. Osim angažmana u muzeju, uveo je Vasilija Petrovica Antipova u svoj krug poznanika i prijatelja, tako da je doprinos likovnosti slikar dao i kroz neformalno djelovanje kao scenograf kazališnih predstava i drugih gradskih događanja u organizaciji kulturnih društava kojima je Brod u to doba obilovao.²⁵

²⁵ Naj eš e poslove dijeli s prijateljem, brodskim slikarom Albertom Gruberom. Ovom izložbom, kao i realizacijom izložbi *Dragutin Schwendemann - zlatar, draguljar, graver i slikar*, i *Albert Gruber - Život s kistom*, kao i planiranom izložbom Radoslava Kerna, Muzej Brodskog Posavlja pridonosi dokumentiranju i promoviranju brodske likovnosti prve polovine 20. stolje a

KAD DIV SPAVA, V. Antipov, Predratna grafi ka reprodukcija zastora pozornice u Radni kom domu, fotodokumentacija MBP

V. Antipov, kulisa za kazališnu predstavu, fotodokumentacija MBP

Antipov je obnovio i unutrašnjost brodske plesne dvorane *Kasine* te je opremao za potrebe svih društvenih zbivanja, zabava i predstava.²⁶ Dekorirao je ugostiteljske objekte u Slavanskom Brodu, Bosanskom Brodu i Derventi. Izrađivao je i scenske dekoracije za priredbe Hrvatskog dobrotvornog gospojinskog društva i Hrvatskog doma, kao i za priredbe poput *Dana grožda*, *Šokackih kirvaja* ili *Veceri na Savi*.²⁷ Vasilij Antipov bio je angažiran pri oblikovanju plakata za sindikat, vatrogasce i sportske klubove: *Marsoniju* i *Viktoriju*, a radio je i druge usputne slikarske poslove.²⁸ Rado se prihvacao svih angažmana koji su mu bili ponudeni pa je tako i izrađivao i scenografije za predstave koje je priredivala Dragica Kušić s djecom iz dječjeg vrtića kojeg je vodila.²⁹

Kad div spava alegorijska je kompozicija koju je Vasilij Petrović Antipov naslikao za zastor pozornice Radničkog doma.³⁰ Radio je i scenografije za predstave kazališnih amatera i Slavanskoga i Bosanskoga Broda. Od scenskih radova zasigurno mu je najveći izazov predstavljala izrada kulisa za komediju *Rudo*, brodske autorice i bliske suradnice Muzeja - Sofije Hirtz Maraković, premijerno izvedene prigodom proslave 45. obljetnice postojanja Hrvatskog dobrotvornog gospojinskog društva u Brodu, a o cijoj uspješnosti svjedoci komentar dnevnih novina.³¹

²⁶ "Hollywoodska no " jedna je od najsajnijih zabava u "Kasini". Priredilo ju je Kolo jaha a "Ljudevit Posavski" 1929. godine. Vrlo originalne dekoracije g. Tumskog i Antipova do arale su razne momente slavljenoj filmskog grada: bilo je nebodera, filmskih ateljea, mora, bujne flore i vru eg obalskog pijeska ...", Zvonimir Toldi, Legendarna "Kasina", 101 brodska pri a, MBP/Posavska Hrvatska, Slavonski Brod, 2002., str. 70.

Kako saznajemo upravni odbor Posavskog Kola jaha a "Ljudevit Posavski" zaklju io je na svojoj odborskoj sjednici, da svoju veliku godišnju zabavu održi dne 11 januara pod imenom "No u Hollywoodu". Pripreme su ve u punom jeku, a dekoraciju dvorane Kasino preuzeli su ff. Tumski i Antipov, dekorateri i scenografi državnog pozorišta u Beogradu..., Posavska štampa, 7. prosinac 1929.

²⁷ Realizirane su po zamisli Julija Hoffmanna i Tomislava Pracnija.

²⁸ Nije mu bilo teško izrađivati originalne vinjete u nakladi od desetak primjeraka za blagdanske boce na stolovima brodskih vinogradara.

²⁹ Zvonimir Toldi, *Uvalište djece g e Kuši*, 101 brodska pri a, MBP/Posavska Hrvatska, Slavonski Brod, 2002., str. 42.

³⁰ Zastor pozornice nije sa uvan.

³¹ G. Vasilije Antipov, slikar, brat Rus bohem, sitan bradati ovje ac golubinjih o iju sa vje nim smiješkom dobrote, naslikao je scenski dekor po uputama autorice vrlo lijepo, znala ki. Ni Zagreb nema boljih kulisa. Vide i, da je pobjedonosan uspjeh ve eri i njegov uspjeh, nasmiješjen je svakome govorio: "ja srijeetan; srijeetan!". Novosti, 12. 05. 1940., br. 130, XXXV.

V. Antipov, kulisa za I. in predstave "RUDO", 1940., MBP

V. Antipov, kulisa za III. in predstave "RUDO", 1940., MBP

V. Antipov, zidne slike u vili Henrika Duffeka, Brodsko Vinogorje

Pored navedenog, Antipov se prihvatio i oslikavanja zidova vile gradonacelnika dr. Henrika Duffeka³² u Brodskom Vinogorju. Tako je oslikao predvorje vile i dio bacvastog svoda podruma. Osim oslikanih zidnih dekoracija u formi širokih ornamentalnih traka uz gornji rub zidova predvorja, danas su vidljivi ostaci već gotovo uništenih zidnih slika s prikazima scena iz života vinogradara; sezonski radovi seljaka u tradicijskoj nošnji u vinogradu uz odgovarajuću ikonografiju. Dvije su manje zidne površine poslužile kao podloga za oslikavanje figura svetaca zaštitnika vinograda i vinogradarstva sv. Vinka i sv. Martina s pripadajućim atributima.³³

Vasilij Antipov bio je profesionalno angažiran u Gradskom muzeju na poslovima *radnika-slikara* od 1. srpnja 1934. godine. Kao muzejski crtač izradio je brojne crteže za potrebe muzejske dokumentacije svih odjela.³⁴ Crtao je muzejske predmete iz fundusa Etnografskog odjela kao i tradicijsku arhitekturu i odjecu. Sacuvano je i nekoliko ilustracija koje je radio za Arheološki odjel, a prikazane su gradine iz neposredne brodske okolice. Radio je ilustracije s temom svakodnevnog života stanovnika raznih povijesnih razdoblja, kao i kolorirane crteže vrijednih muzejskih predmeta poput bronzane statue Harpokratesa ili kacige rimskih legionara, kasnije predanih na čuvanje u zagrebacki Arheološki muzej. Najuspjeliji među

³² Henrik Duffek (Brod, 1888.-Zagreb, 1973.), liječnik, rezervni sanitetski pukovnik, gradonačelnik Broda od 1932.-1935., predsjednik Vinogradarsko-vinogradarskog društva, Ribničkog društva, Plovačkog društva, Automobilskog kluba i dr.

³³ Zvonimir Toldi, *Tajanstvena vila*, Posavska Hrvatska 36, 2009., str. 33.

³⁴ Korištena je dokumentacija MBP-a: Personalni arhiv - Vasilij P. Antipov, Fotodokumentacija MBP, arhiva MBP.

Amblemi pojedinih obrtnih struka koje je V. Antipov izradio za jubilarnu izložbu brodskih obrtnika, MBP.

sacuvanim crtežima su nastali za potrebe Prirodoslovnog odjela: prikazi raznih vrsta ptica u ambijentu njihovih staništa, riba iz slavonskih rijeka i jezera, ali i dinosaura. Za Povijesni odjel Antipov slika pripadnike raznih vojnih formacija u njihovim odorama, portrete zaslužnih zavicajnika te određeni broj plemićkih grbova. U muzeju se čuvaju i njegove ilustracije - amblemi pojedinih obrtničkih struka koje je izradio za jubilarnu izložbu brodskih obrtnika održanu tridesetih godina 20. stoljeca.

U muzejskom fundusu nalaze se i dvije kopije slika iz Galerijskog odjela, uvećanih dimenzija koje je Antipov nacinio prema slikama Franza Jaschkea *Tvrđava i grad Brod oko 1750.*, i prema kompoziciji *Ada na Savi kod Slavonskog Broda* pripisane Đuri Fridrichu. Nepoznati su razlozi njihova nastanka. Iako na njima izostavlja one najsitnije detalje, prizore je vjerno i vješto prenio. Istoj seriji slika pripadaju po formatu kao i po formalnim karakteristikama, još četiri Antipovljeve slike koje radi po fotografskom predlošku, *Kopija po fotografiji okupacija Bosne i Hercegovine, Obala Save, Hrast na obali i Savska obala*.

V. Antipov, ilustracija za potrebe Prirodoslovnog odjela Muzeja, MBP

GRAD BROD OKO 1780., V. Antipov, GU 103, MBP

Zanimljivi su njegovi prikazi vizura grada kroz razna povijesna razdoblja - *Grad Brod 1691*, *Grad Brod oko 1780.*, *Grad Brod i tvrđava Vukovac 1699.*, *Grad Brod 1820.*, *Tvrđava Vukovac 1700.* koje je izradio za potrebe stalnog postava Muzeja.

Jedan od najzahtjevnijih i najznacajnijih muzejskih zadataka Vasilija Antipova bilo je slikanje arhitekture i pojedinih urbanističkih cjelina u povijesnoj jezgri grada. Sama zamisao bila je Hoffmannova koji je Antipova upozorio na vrijednost svake građevine koju je slikar morao *zabilježiti*. Tako je nastao ciklus pod nazivom *Stari Brod*.

Slike su izradene u kombiniranoj tehnici crteža, akvarela i tempere, a nastale su tridesetih i četrdesetih godina prošlog stoljeća. Od izuzetne su dokumentarne važnosti jer daju arhitektonski presjek Broda 18. i 19. stoljeća. U vrijeme kada ih Antipov slika još je dijelom sacuvana arhitektura iz granicarskih vremena: *bile su to kuće premazane ilovacom, strmih krovova prekrivenih daskom impregniranom katranom. Uske su im fasade sa dva prozora gledale kaldrmisane ulice. Bilo je i drugih prizemnica frontom ulici sa većim brojem prozora. Zidane prijesnom i pecenom opekom, natkrivene crijepom iznad koga su se dizali masivni dimnjaci takvi su domovi izgledali kao pravi melezi seoske i varoške gradnje.*³⁵ Tako su skoro u potpunosti oslikane Mesiceva, Starceviceva, Masarykova i Matkovića ulica, Tvrđava Brod, zgrade Kontumaca i brodski parkovi. Početkom 20. st. Brod se postupno razvija u industrijsko naselje pravih urbanih karakteristika. Do tridesetih godina postao je snažan industrijski, trgovački i bankarski centar. Industrijalizacija i povoljne ekonomske prilike utjecale su na izgradnju grada. Tako je Vasilij Antipov, nasuprot trošnim kucicama, zabilježio i postojanje prostranih građanskih kuća s fasadama u historicističkom i secesijskom stilu.

³⁵ Ivan Tomac, *Brod i Antipov*, Slavonski narodni kalendar, Brodski list, 1979., str. 113. - 118.

2. TVR AVA I GRAD BROD OKO 1750., V. Antipov, prema slici Franza Jaschkea, MBP

3. ADA NA SAVI KOD SLAVONSKOG BRODA, V. Antipov, prema slici ure Fridricha (?), MBP

4. OBALA SAVE, V. Antipov, MBP

5. SAVSKA OBALA, V. Antipov, MBP

NASLOVNICA SLIKARSKE MAPE STARI BROD, V. Antipov, MBP

Osim što je na taj način otkrivao i samim Brođanima urbanističke i arhitektonske vrijednosti njihovog svakodnevnog okruženja koje su činile prepoznatljivim identitet grada, taj posao pokazao se iznimno dalekovidnim s obzirom na promjene koje su nastale uslijed nadolazećih događanja - bombardiranja grada i raščiscavanja ruševina koji će potpuno izmijeniti lice grada Broda.³⁶ Ciklus *Stari Brod* sadržava stotinjak slika. Njihova likovna vrijednost nije ujednačena s obzirom da se radi o velikom broju radova nastalih u raznim okolnostima; poneki od njih slikani su neposredno po motivu dok je određeni broj nastao temeljem fotografskog predloška. Određeni broj slika iz ciklusa *Stari Brod* ima uglavnom dokumentarnu vrijednost, ali među njima ima i onih koji su više od uspješnog *radnog zadatka*. Najveća likovna vrijednost, a ujedno i zajednička karakteristika svih radova je znalacki odabir kadra svake pojedine kompozicije. Ovakav način komponiranja odaje ne samo vrsnog promatrača odškolovalanog oka, nego i slikara koji stvara razumijevajući zakonitosti koje vladaju unutar formata. Uravnoteženu kompoziciju tako dobiva rasporedom masa, ali i odnosom tonova boja kojima ih gradi. Kombinirao je tehniku crteža, tempere i akvarela, pri čemu crtež zatvara obrise forme i dokumentarističkom preciznošću iscrtava detalje. Paleta je svijetla, ponekad bliska impresionističkoj, ali boja nikad nema tendenciju osamostaljenja i udaljavanja od forme koja je opisuje. S obzirom na dokumentarnu namjeru koje su ove slike prioritarno imale sigurno da je bila ograničena slikarska sloboda koja vodi do iznadprosječnih umjetničkih ostvarenja, ali usprkos tome u njima se ogleda likovna educiranost kao i odjeci zapadnoeuropske i ruske likovne tradicije.

³⁶ Isto.

TVR AVA, Mapa Stari Brod, MBP

STAR EVI EVA UL. BR. 10, Mapa Stari Brod, MBP

VATROGASNI DOM, Mapa Stari Brod, MBP

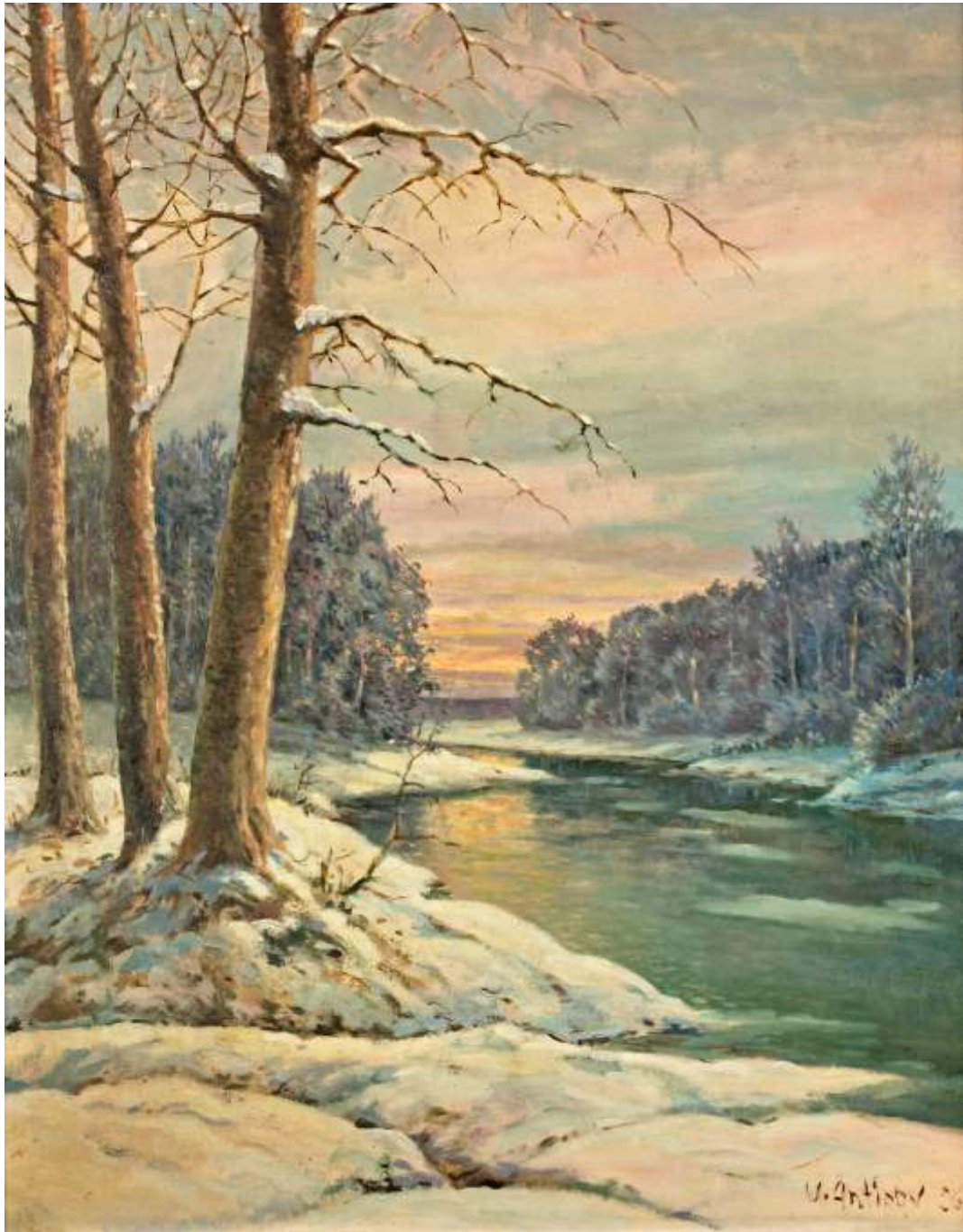
SLIKA U OKVIRU

Neposredno prije dolaska Vasilija Petrovica Antipova u Brod, likovni život grada vezao se isključivo uz trojicu umjetnika, profesora brodske gimnazije: Đuru Fridricha, Milana Cindrica i Jerolima Mišea. Tih godina u Brodu djeluju i slikari osječkog likovnog kruga: Petar Orlic, Slavko Tomerlin, Guido Jeny, Rudolf Valic i Jozo Bužan koji u razdoblju između 1919. i 1925. godine tu povremeno borave, slikaju i izlažu. Svoj doprinos brodske likovnosti dao je i slikar Julije Tomic koji u razdoblju od 1924. do 1939. godine radi kao profesor crtanja na realnoj gimnaziji. On je svojim pedagoškim radom i organiziranjem izložaba pokušao pokrenuti likovni život grada, a u toj namjeri pridružio mu se kolega, također profesor gimnazije, Olaf Globocnik. Obojica autora bili su senzibilizirani za socijalne teme i pripadali su širem krugu oko zagrebacke grupe angažiranih umjetnika koji djeluju pod nazivom *Zemlja*. Ova grupa u prvi plan stavlja socijalnu funkciju umjetnosti slijedeći primjer *Nove stvarnosti*. Vasilij Antipov, iako se imao prilike družiti s oba umjetnika, odabirom tema i motiva kao i interpretacijom bio je bliži onima koji su predstavljali kontrapunkt zemljaškoj filozofiji. Na umjetničkoj sceni Hrvatske 30-ih godina bila je to *Grupa trojice* koju su formirali slikari: Ljubo Babic, Vladimir Becic i Jerolim Miše. Ideja im je bila stvoriti umjetnost bez ideologije, a to je u prvi plan stavilo realizaciju - *lijepu, solidno uradenu sliku*.

Izuzevši usporedbu likovne kvalitete radova, nacelnu slicnost Antipovljevih slika sa slikama ovih autora možemo tražiti u realističkoj formi i odnosu prema sadržaju. Poznat je odnos Ljube Babice prema slikarstvu francuskog pejzažista Camillea Corota. *Ono mu je predstavljalo reprezentativni obrazac. Divio se njegovoj sposobnosti da realno pretvori bez afektacija i bilo kakva napora u veliku slikarsku umjetnost. Babic je tako odredio ideologiju Grupe trojice: istinito ustanovljavanje činjenica stvarnosti u jednostavnoj predmetnosti, izvedeno tehnički besprijekorno i po mogućnosti, bez asistencije nagona, emocija i pretjerane fantazije. On ce njene intencije sažeti u parolu: Sama stvarnost!*³⁷ I slikarstvo Vasilija Antipova je na neki način, poput Mišeovog, Babicevog i Becicevog, idealiziralo život. Ipak, pitanje je koliko je to stvar osobnog, osviještenog odnosa slikara prema stvarnosti; svjestan bijeg od osobnih frustracija ili pak samo odraz životnih filozofija potencijalnih kupaca koje je slikar želio zadovoljiti.

Iako je većina sacuvanih slika Vasilija Antipova provincijalnog karaktera, u nekolicini koje prelaze lokalne okvire ogledaju se utjecaji sredine u kojoj je slikar stasao. Kraj 19. stoljeca je razdoblje velikih promjena u umjetnosti Rusije. Težnja ka realizmu kontinuitet je u ruskom slikarstvu još od početka 19. stoljeca kada ruska umjetnost traga za svojim izvornim oblicima. Odbacujući akademske predloške mitoloških i povijesnih tema, već u prvoj polovini 19. stoljeca umjetnici *dogadaje* smještaju u autentični, realistički ruski krajolik, dok

³⁷ Vladimir Malekovi, *Stilovi i tendencije u hrvatskoj umjetnosti 20. stoljeća*, Zagreb, 1999., str. 198.

6. ZIMA, 1956.

7. PRED OLUJU

su njihovi akteri portreti stvarnih osoba. Kao reakcija na internacionalni karakter akademskog slikarstva nastao na tradiciji, u drugoj polovici 19. stoljeca dolazi do osnivanja *Peredvižnika* - Društva putujucih izložaba. Ova se umjetnicka struja zalagala za približavanje umjetnosti svim slojevima društva i pomocu putujucih izložaba nastojali su da ona dode do udaljenih provincijskih gradova. To je angažirana umjetnost, realističkog izricaja, koja se bavi tematikom teške svakodnevice ruskih seljaka. Medutim, mlada generacija proistekla iz ove struje slikara imala je nove ideje. Novi umjetnicki pokret dobio je ime *Svijet umjetnosti*. Umjetnici koji mu pripadaju pokazuju interes za dostignuca umjetnika na zapadu, posebno impresionista, ne poricuci nacionalni karakter koji treba imati ruska umjetnost.

Svježim bojama osvijetljene slike Fjodora Vasiljeva, Vasilija Polenova ili Ilje Rjepina smatrane su obicnim pokušajem popunjavanja realnih prikaza svjetlom. Doživljavane su kao individualne improvizacije bez ikakve povezanosti s umjetnošću impresionizma.³⁸ U Rusiji je impresionizam od samog pocetka bio opterecen težinom odgovornosti prema realizmu pa se tako rijetko pojavljuje u cistom obliku. Za razliku od francuskog znacenja rijeci dojam, na ruskom ta rijec ima prizvuk tuge i *djeluje više na dušu nego na oko*. Stoga se može govoriti o potpuno drugacijoj varijanti impresionizma. Pod utjecajem impresionista palete mnogih ruskih slikara su zasigurno postale svjetlije. Medutim, iako slikaju u snažnom impresionistickom duhu zadržali su svoju poetiku, strukturu kompozicije, sadržaj i ideju.³⁹ Za ruske umjetnike osjecaj boli i odgovornosti, egzistencijalna i teološka problematika uvijek su dominirali nad kreativnim problemima, a slikari su ih interpretirali monumentalnim i plasticnim formama. Držeci se principa kako svako djelo mora imati smisao i nositi poruku, Rusi su ostali koncentrirani na ljudski lik i socijalnu tematiku.⁴⁰

Formalno obrazovanje koje je Antipov mogao dobiti na umjetnickoj školi koju je pohadao zasnivao se na proucavanju klasika ruskog slikarstva. Usavršavao se kopirajuci ruske majstore, ali i djela francuskih umjetnika realista i impresionista u petrogradskim galerijama. Važna cinjenica umjetnickog života u Petrogradu u ranim desetljećima 20. stoljeca bila je pojava privatnih crtackih škola koje su vodili poznati umjetnici: Leon Nikolajevic Bakst, Kuzma Petrov-Vodkin i brojni drugi. Kako je poznato, nakon niže gimnazije Vasilij Antipov pohadao je višu srednju školu *Petrova*⁴¹ u Sankt Peterburgu. Nije dostupna

³⁸ U svakom sluaju je impresionizam etapa koja slijedi razdoblje realizma, nije precizno kronološko odre ena niti lokalizirana. Posebno je popularan u Rusiji gdje je impresionisti ka slikarska formula ostala egzistirati duboko do 60-ih godina 20. st., ali i do danas.

³⁹ Još do nedavno se nijekalo postojanje impresionizma u Rusiji kao zasebnog umjetni kog pravca. Impresionizam je sistem s nacionalnim verzijama koju karakterizira me unarodna bit, ali i originalne regionalne posebnosti.

⁴⁰ Kriti ki nastrojen Ilja Rjepin našao se u Parizu 1870-ih i smatrao je to što su radili impresionisti vrlo ružnim. Svojim je skepti nim sunarodnjacima trikove Francuza prosljedio samo djelomi no i to zato jer ga je zabavljala njihova *djetinja iskrenost*, predbacuju i francuskom impresionizmu površnost. *Pravim* je ruskim impresionistom postao Konstantin Korovin, jedan od rijetkih kojima je taj pokret postao životnim ciljem i sadržajem. Ostali su sa zaostatkom od 20-ak godina iskoristili inovacije francuskog impresionizma kao sredstvo za odbacivanje tradicionalnih okvira.

Russian impressionist and postimpressionists, Parkstone press, Bournemouth, England, 1998.

⁴¹ U tekstu Ivana Tomca navodi se naziv škole *Petrova*. Nije dokazano postojanje škole pod tim imenom, vjerojatno se radi o popularnom skra enom nazivu škole.

MRTVA PRIRODA, fotografija slike V. Antipova, nepoznato vlasništvo, fotodokumentacija MBP

dokumentacija kojom bismo mogli potvrditi njeno postojanje pod tim imenom.⁴² Vjerojatno se navodi popularan, skracen naziv ustanove. Postoji mogucnost da je Vasilij Antipov pohadao *Školu carskog društva za poticanje umjetnosti*⁴³ u St. Peterburgu. Među umjetnicko-industrijskim i privatnim umjetnickim školama i to ne samo u Rusiji, nego i u Europi, *Škola carskog društva za poticanje umjetnosti* predstavljala je novu vrstu, svima dostupne, javne škole. Škola je osnovana tridesetih godina 19. stoljeca radi *širenja medu proizvodacima i obrtnicima, neophodnog im umijeca crtanja, slikanja i modeliranja, kako bi se podigla razina umjetnicke kreativnosti medu radnim masama*. Od 1906.-1916. godine upravitelj ove jedinstvene obrazovne institucije bio je Nikolaj Konstantinovic Rerih.⁴⁴ Podudaraju se godine Antipovljevog srednjoškolskog⁴⁵ obrazovanja s Rerihovim

⁴² Voditeljica Centralne knjižnice Rusina i Ukrajinaca RH, Knjižnice grada Zagreba, Katarina Todorčev-Hla a svesrdno je pružila pomoć pri pretraživanju podataka u svezi petrogradskih umjetničkih škola.

⁴³ U literaturi: *Škola Imperatorskog društva za poticanje umjetnosti*. Tijekom proteklih godina, socijalnih problema, revolucija i ratova, mijenjao se naziv i adresa jedne od prvih umjetničkih obrazovnih institucija u Rusiji: *Škola Carskog Društva za poticanje umjetnosti*, *Umjetničko-industrijski tehnikum*, *Umjetničko-pedagoški tehnikum*, *Lenjingradska umjetnička škola Vladimira Serova* i *Sankt-Peterburško učilište N.K.Rerih*, ali je u svim vremenima sačuvala visoku tradiciju nacionalne likovne umjetnosti. U ljetopisima škole pohranjena su imena nastavnika koji je rad obogatio povijest svijeta kulture: I. Kramskoj, P. Istjakov, P. Klodt, A. Adomson, A. Afanasjev, I. Bilibin, A. Šusev, V. Šuko, A. Rilov, P. Mansurov ...

Pod njihovim vodstvom, prve korake u umjetnosti napravio je F. Vasiljev, V. Verešagin, Ilja Repin, Mark Chagall, M. Dobužinski, E. Polenova, S. Šehonin, A. Šekotihina-Potočakaja, N. Akimov, P. Filonov ...

Bogati metodi i fond škole očuvane su u enikama različitih godišta, posebno od sredine 19. stoljeća. Predstoji istražiti moguće školovanje Vasilija Petroviča Antipova na ovoj instituciji. Izvor: internetske stranice škole *Sankt-Peterburško učilište N.K.Rerih*. Tekst s ruskog prevela prof. Jasna Ažman.

⁴⁴ Nikolaj Konstantinovič Rerih (Sankt-Peterburg, 1874. - Nagar, Pakistan, 1947.), ruski slikar, scenograf i pisac, filozof i arheolog. Studirao između 1893. - 97. g. na petrogradskoj akademiji. Znamenit u Rusiji i poznat u svjetskim okvirima. Svoju filozofiju umjetnosti gradi na temelju mističkih intuicija. Osnovao je niz međunarodnih umjetničkih društava, instituta i muzeja. Od 1928. godine putuje kroz Kinu, Mongoliju i Indiju. Poznate su njegove inicijative: 1929. g. pokrenuo je prihvatnu međunarodnu paktu koji bi vrijedio u doba ratova - tzv. *Pakt Rerih*; odobrila ga je Liga naroda, a njegove su postavke ušle kao temelj Međunarodne konvencije o zaštiti kulturnih spomenika u slučaju oružanih sukoba, potpisane u Haagu 1954. g. Društvo ljubitelja Rerih osnovano su po cijelom svijetu pa tako i u Zagrebu. Iako je bio dogovoren Rerihov posjet Zagrebu, do njega nije došlo. Tom prilikom poklonio je određeni broj slika koje se danas čuvaju u Modernoj galeriji u Zagrebu. Magdalena Medarić, *Doprinos ruskih emigranata hrvatskoj likovnoj kulturi - slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi, fotografiji i filmu*, Oko književnosti. Osamdeset godina Aleksandra Flakera, Disput, Zagreb, 2004., str. 291.-308.

⁴⁵ V. Antipov maturirao je 1913. godine. U svom tekstu *Brod i Antipov*, I. Tomac navodi da se Antipov školovao u klasi uvenog petrogradskog portretista Reliha. Nije poznato da je postojao umjetnik tog imena, barem ga pregledi ruske umjetnosti ne spominju, što je neobično ako je bio navedenog znanja. Postoji mogućnost da je došlo do pogreške u pisanju prezimena. Tako je vjerojatno navedeni Relih, zapravo Nikolaj Rerih.

ravnateljstvom. Ako je ranije navedena pretpostavka točna, onda je vjerojatno da je Nikolaj Rerih jedan od Antipovljevih profesora jer se cijelo vrijeme upravljanja školom bavio i pedagoškim radom. Nakon završene umjetnicke škole Vasilij Antipov je usavršavao slikarsku tehniku kopirajući majstore po galerijama *Ermitaža*, izrađivao je kopije Ilje Rjepina, Valentina Perova i drugih popularnih ruskih slikara, te slikao ikone po crkvenim narudžbama.

Slikarstvo Vasilija Petrovica Antipova tematski se može podijeliti na nekoliko skupina radova. Većinu sačuvanih čine krajolici iz brodske okolice, poznate vizure najuže gradske jezgre, a vrlo je mali broj portreta i mrtvih priroda kao i zahtjevnih kompozicija s prikazom grupe figura u pejzažu. U velikoj produkciji Antipov je slikao i prizore iz Starog i Novog zavjeta, planinske pejzaže, snijegom obavijene prizore Alpa, riječne obale s osamljenim čamcima, nizozemske vjetrenjace, ruševine kaštela i dvoraca okruženih parkovima, prizore iz lova⁴⁶ te alegorijske kompozicije.⁴⁷ Često je posezao za predlošcima, pogotovo iz časopisa, pomoću kojih je mogao naslikati sve što se od njega tražilo. Ponekad je slikao prema fotografijama kao što je, uglavnom, slučaj s portretima.

PUT VLADIMIRKA, Issac Levitan, 1892.
fotografija preuzeta iz knjige
Russian impressionist and postimpressionists,
Parkstone press, Bournemouth, England, 1998.

8. SLAVONSKI PEJSAŽ, V. Antipov, MBP

⁴⁶ I. Tomac, *Boje i godine - Antipov*, Biblioteka Brodski pisci, Posavske teme, Rije, Vinkovci, 2007., str. 50. - 57.

⁴⁷ Na slici *Satir i nimfa* slika portrete Brođana. Započeo je raditi alegorijsku kompoziciju zamišljenu kao dio spavaće sobe - plohu iznad kreveta koja spaja dva ormara sa svake strane, narudžba obitelji Slavni. Kasnije je odustao od slikanja ženskih lebde ih likova i naslikao samo prizor morskog pejzaža. Kompoziciju *Leda s labudom* naslikao je kao slobodnu kopiju slike Leonarda da Vincija, a nalazila se u salonu brodske javne kuće (I. Tomac).

9. MORE

10. ISPOD TRIGLAVA

Prema tvrdnjama suvremenika, kipara Josipa Leovica, te slikara Rizaha Štetica i Arpada Mesaroša, Vasilij Antipov se u portretnom slikarstvu pokazao kao dobar poznavatelj lica. *Mogao je solidnom uvjerljivošću dati duševna stanja ili karakterne osobine svojih modela.*⁴⁸ Ipak, sudeci po onome što je sacuvano, nacinio ih je vrlo malo.⁴⁹ Sačuvana su dva portreta *Elvire Pomper* koje je izradio po narudžbi prema fotografiji mlade žene. Namjera postizanja sličnosti s fotografskim predloškom zatvorila je realizaciju te je ona ispod razine njegovih slikarskih mogućnosti. Kakve su one bile, vidljivo je kroz već navedene ocjene znalaca, ali i kroz portrete figura na kompozicijama poput onih na slici pod nazivom *Pastiri*. Fotografije su mu ponekad služile kao predložak pri slikanju drugih motiva. Primjer je slika *Sv. Petka*,⁵⁰ čiji je motiv ponovio desetak puta jer su je rado kupovali izletnici i hodočasnici. Neobične su njegove kompozicije s motivima slovenskog krajolika. Nastale su za potrebe naruditelja kao suveniri s putovanja. Tako je slika *Ispod Triglava* naslikana prema razglednici istovjetnog motiva, dok je *Kranjska gora* vjerojatno nastala prigodom slikarevog boravka u Sloveniji.⁵¹

Zanimanje Vasilija Antipova za opuse slavni umjetnika i događanja na europskoj likovnoj sceni nikad nije jenjavalo. Uvozne likovne monografije na temu renesanse, impresionizma, suvremene grafike i plakata bile su sve na što je trošio svoj skroman prihod. Djela s tematikom pejzaža čine većinu njegovih radova. U nekima od njih razaznaju se vrhunska djela francuskih majstora, poput kompozicija Claude Moneta⁵² kao i drugih francuskih impresionista, ali i ruskih pejzažista⁵³ koji slikaju pod njihovim utjecajem. Jedan od primjera je slika iz fundusa Muzeja Brodskog Posavlja *Slavonski pejzaž* koja direktno slijedi kompozicijsku shemu slike Isaaka Levitana⁵⁴ *Put Vladimirka* iz 1892. godine. Antipovljeva slika *Volga*, inspirirana je također platnima istoimenog naziva ovog ruskog autora. Služeci se

⁴⁸ ...Naj veća slika portrete u tehnici ulje na platnu, koje je Antipov radio prema fotografijama. Jednog oficira brodskog željezničkog puka pretvorio je u konjanika pomoću slike iz vojne iskaznice i ilustracije s vojvodom Stepom Stepanovičem na konju. Neku brodsku damu prikazao je kao Šokicu, obukavši je u raskošnu žensku narodnu nošnju ovog kraja, prenijetu s jednog ulja Slavka Tomerlina... I. Tomac, *Boje i godine - Antipov*, Biblioteka Brodski pisci, Posavske teme, Rijeka, Vinkovci, 2007., str. 50.-57.

⁴⁹ Antipov nije volio slikati portrete jer je smatrao da je priroda nije dobra.

⁵⁰ ...Sveta Petka, najglasovitiji Ljekoviti izvor u Brodskom Posavlju. Nad izvorom je barokna kapelica koju je oko 1770. godine podigao brodski trgovac Naum Dimović. Kapelica je zidana ciglom, orijentirana je istok-zapad, visine je oko 3 metra, a u tlocrtu veličine 170 x 100 cm, okrenuta u bijelo, krov je pokriven limom. U niši kapelice koja je ranije imala željeznu rešetku na dan sv. Petke (sv. Paraskeve isposnice) izlaze se njezina ikona. Ispred kapelice je kružni betonirani bazen promjera 4 metra. Voda s izvora ispod kapele utječe u ovaj bazen, a iz njega otiče u obližnji potok Pribudovac. Uz usjek do izvora spuštaju se dva betonirana stepeništa... Zvonimir Toldi, *Ljekoviti izvori u Brodskom Posavlju*, Vijesti 7, Muzej Brodskog Posavlja, 1983., str. 89.

⁵¹ ...Kranjska Gora je u Prvom svjetskom ratu bila vrlo značajan vojni prolaz, strateška točka na putu prema ratištu na Soči. Morala je biti prohodna pod svaku cijenu i tako je Austrija dovela ruske ratne zarobljenike da održavaju i neprestano iste cestu od ogromnih snježnih nanosa. Negdje 12. ožujka 1916. srušila se strašna lavina i zapala kamp ruskih zarobljenika. Nikada nije to noću utvrđeno, ali se pretpostavlja da je pod snijegom poginulo oko 300 zarobljenih ruskih vojnika i desetak austrijskih (slovenskih, hrvatskih?) stražara. Iste ili idućeg godine Rusi su na mjestu tragedije izgradili drvenu crkvicu tipičnog oblika ruske pravoslavne crkve. Oko crkvice grobovi su poginulih zarobljenika, a ona je postala stalna veza Slovenije odnosno Kranjske Gore i Rusije. Tu se već desetljećima nakon tragedije, uvijek posljednje nedjelje okupljaju Rusi i ruski emigranti, a sudeći po slici koja danas stoji u domu ing. Bojana Zvonarevića, na jednom od takvih skupova bio je i Vasilij Antipov. Dunja Vanić, *Priča o jednoj slici Vasilija Antipova*, Posavska Hrvatska, br. 1. 2005.

⁵² Antipovljeva slika s motivom vjetrenjaka rađena je po Monetovoj slici *Polja tulipana u Nizozemskoj* iz 1886., koja se nalazi u Musée d'Orsay, Pariz.

⁵³ Poput pejzažista Alekseja Savarsova (V. Antipov, *Zimski motiv*) ili prikaze iz života vojnika poput onih Vasilija Veršagina (V. Antipov, *Konjica*). Vasilij Antipov radi potaknut slikama Ivana Ivanoviča Šiškina kao i Arhipa Ivanoviča Kuindžija.

⁵⁴ Issak Iljič Levitan (1861.-1900.), ruski slikar. Studirao je na umjetničkoj školi u Moskvi. Radio je pejzaže u koje su rijetko ukomponirane figure. Pod utjecajem je realista i kasnije impresionista, pogotovo C. Moneta. Najznačajniji je ruski pejzažist

12. RADI EVA OBALA

(na prethodnoj stranici) 11. PORTRET ELVIRE POMPER

13. VJETRENJA A
V. Antipov, privatno vlasništvo

POLJA TULIPANA U NIZOZEMSKOJ
C. Monet, 1886., preuzeto s interneta

skicama nacinjenim u okolici Broda, slikao je i vece kompozicije s motivima brodskog brda, vinograda, slavonskih šuma, seoskih putova i dvorišta. Slikani prizori zahvaceni su jednim pogledom, a mnoštvo vizualnih podataka podredeno je jednoj kompozicijskoj ideji koja slijedi uobicajenu realističku formulu.

Jedna od najuspjelijih kompozicija Vasilija Antipova je ulje na platnu *Radi eva obala* iz muzejskog fundusa. Povezana je u svojoj biti s djelima kojima se slikar divio imajući mogućnost njihove neposredne opservacije u peterburškim galerijama. Realizacija sugerira nastanak u *plein airu*, sudeci po dojmu autentičnosti impresije koju inače nemaju njegove kompozicije radene po predlošcima. Na njoj daje boju u punoj snazi dok istovremeno zadržava konstruktivnu ulogu crteža. Tako postignutu senzaciju svjetla slikar gotovo nigdje nije uspio ili se nije niti potrudio ponoviti. Možda je jednako tako dojmlija kao i osamljena Antipovljeva *Zima*. Uobicajenom realističkom prikazu, zacinjenom filtriranim emocijama, sada ustupa mjesto duboka osjećajnost. Pejzaž je ovaj put reduciran od detalja, pročišćeni volumeni u kontrastu su sa sličnim i nezaštićenim ljudskim figurama. Slika skriva u sebi romantičarsku percepciju prirode i krije simboličko značenje. Iako zadržava realističku interpretaciju, prema atmosferi koju odražava srodna je slikama Vladimira Becica i Karla Mijica naslikanih u duhu magičnog realizma. Ove dvije sacuvane slike zapravo su pozicije koje se ne mogu zaobici kada se pokušava naci mjesto slikara i njegovih slikarskih dosega. One upućuju na to da je Vasilij Antipov imao puno veći talent nego što ga je imao prilike pokazati u većini svojih kompozicija. Njima se izdiže iznad dodijeljene mu uloge slikara realističnih prikaza provincijalnog karaktera.

svoga vremena. Isak I. Levitan u impresionističkoj tehnici radio je prizore pejzaža s motivima uz rijeke. Ponekad su u njegove pejzaže ukomponirane figure. U mnogobrojnim radovima prikazuje na elegički i realistički način iskreno doživljenu rusku prirodu koja je za njega veliki anstveni fenomen sa svojim šumama, poljima, rijekama i jezerima. I svojim shvaćanjem i metodom tehnike realizacije izvršio je veliki utjecaj na ruske suvremene slikare pejzaža koji su pošli tragom njegovih poetskih inspiracija. ELU, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1964.

SIJENO, fotografija slike V. Antipova, nepoznato vlasništvo, fotodokumentacija Galerijskog odjela, MBP

Antipovljevo dobro poznavanje europskog plakata od Toulouse-Lautreca nadalje posvjedocio je profesor realne gimnazije, slikar Rizah Štetić.⁵⁵ Godinama je Antipov proučavao literaturu koja se bavila tom vrstom umjetnosti. Radeci za Brodane u neka rješenja uložio je mnogo truda što je danas nepoznato jer se ništa od toga nije sacuvalo. *Te plakate, uspješna kombinacija teksta s ilustracijama, zaustavljale su mnoge prolaznike kraj izloga knjižara Mihica i Kappona, Engleskog magazina, manufakture Tomašić, Ujdllove "Željezare", Parcenove "Aprovizacije".*⁵⁶ Antipov je kumovao i osnutku lokalnog humorističkog lista *Ondulirani jež*, čiji je prvi broj izašao početkom 1937. godine.⁵⁷ Iako je postojala namjera da i slikar u njemu da svoj doprinos, nije poznato je li ikad objavljena neka od njegovih ilustracija ili karikatura.⁵⁸

Za vrijeme Drugog svjetskog rata Vasilij Antipov⁵⁹ se zajedno s Albertom Gruberom pridružio antifašističkom pokretu. Radili su na organiziranju obavještajne mreže tijekom 1942. i 1943. godine. Vasilij Antipov je za propagandni odjel Antifašističke fronte za Slavoniju izrađivao plakate,⁶⁰ graficke listove i dekoracije za političke skupove kao i skice i crteže spaljenih sela na diljskom području, prizore iz bitaka i borackih kolona. Serijski je radio portrete Tita, Staljina, Nazora i Ribara, koji su se mogli naci u svim ustanovama kao i portrete komandanata i okružnih sekretara.

⁵⁵ Rizah Štetić rođen je u Brodskom 1908. g. Studirao je slikarstvo na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Zagrebu od 1928. do 1932. godine u klasi profesora Maksimilijana Vanke, Vladimira Beca i Marina Tartaglie. Za vrijeme studija bio je pod utjecajem ideja umjetnika grupe *Zemlja*. Od 1938. - 40. g. profesor je crtanja na Realnoj gimnaziji u Slavanskom Brodu.

⁵⁶ I. Tomac, *Boje i godine - Antipov*, Biblioteka Brodski pisci, Posavske teme, Rije, Vinkovci, 2007., str. 50.-57.

⁵⁷ Glavna urednica lista bila je Beta Tadijanović-Dujmić, dopisnica zagrebačkog dnevnika *Novosti* i beogradskog *Vremena*.

⁵⁸ Navodno nije želio ismijavati Brodane prema kojima je osjetio veliku zahvalnost. Međutim, i sam je bio više puta temom pojedinog teksta ili karikature, npr. *Pismo Tjapkina Tjapkinovića "Onduliranom Ježu"*, *Ondulirani jež*, br. 26., Slavonski Brod, 1940., str. 6.

⁵⁹ V. Antipov radio je kao i A. Gruber za antifašistički pokret pod pseudonimom *Stari*. S grupom domobranskih časnika održavao je kontakte. Od svoje suradnike mreže prikupljao je materijal i spremao ga u Gradskom muzeju gdje je radio do lipnja 1944. g. kada odlazi u partizane.

⁶⁰ Antipovljev plakat *Svi na front* iz fundusa Hrvatskog povijesnog muzeja bio je izložen na izložbi *Hrvatski politički plakat od 1940. - 1950.* održane 1991. g. u organizaciji Hrvatskog povijesnog muzeja u Zagrebu.

14. VOLOVI NA PAŠI, oko 1929.

15. ZIMA

Vasilij Antipov vratio se u Gradski muzej u svibnju 1945. godine kada je postavljen za kustosa, a iste godine odlikovan je *Ordenom zasluga za narod sa srebrnim vijencem*.⁶¹ Nova mu se uloga nije sviđala. Nedostajala mu je podrška prijatelja i kolege Julija Hoffmanna koji je 1947. godine umirovljen. Ocjene njegova rada u svojstvu kustosa bile su sve lošije.⁶² Na vlastiti zahtjev 1954. godine postavljen je u zvanje pomoćnog kancelarijskog službenika u Gradskom muzeju. Dio vremena Antipov je provodio obavljajući manje atraktivne poslove; po potrebi bio je dostavljač, popravljao je i čistio, ali i pomagao kod iskopavanja pri arheološkim istraživanjima u okolici. U mirovinu odlazi 1956. godine, nakon cega gubi pravo na smještaj, što ga je teško pogodilo. Kako nije imao drugu mogućnost, na vlastiti zahtjev odlazi u Dom za stare i nemoćne u Ljeskovici. U travnju 1968., nekoliko mjeseci prije smrti, Muzej Brodskog Posavlja priredio mu je prvu samostalnu izložbu⁶³ na kojoj su prikazana djela nastala između 1930. i 1960. godine.⁶⁴

Vasilij Petrović Antipov umro je 21. kolovoza 1968. godine u Ljeskovici. Po vlastitoj želji sahranjen je na Gradskom groblju sv. Lovre⁶⁵ u Slavonskom Brodu neposredno kraj posljednjeg počivališta Julija Hoffmanna koji mu je bio, kako je sam Antipov govorio *iskreni prijatelj i nezamjenjivi mentor, čija se dobrota ne može naslikati*.⁶⁶

Karikatura Julija Hoffmanna i Vasilija Antipova, Ondulirani jež, Slavonski Brod, br. 1, 1937.

⁶¹ Vraga op. cit. i tako demonstrira kada je izgubio pravo na smještaj prilikom odlaska u mirovinu.

⁶² Narodni odbor op. cit. Slav. Brod vršio je ocjenjivanje službenika. Prema priloženom obrascu vršilo se ocjenjivanje ocjenama slab, dobar, vrlo dobar i odličan. Osoba nadležna za ocjenjivanje Gradskog muzeja je načelnik Odjela za prosvjetu i kulturu Narodnog odbora. Godine 1946. V. Antipov dobio je lošu karakteristiku za svoj rad na poslovima kustosa, zamjera mu se i neuredan osobni život te sklonost alkoholu. Kako piše Z. Toldi u tekstu *Juli, Juli, Juliška* u Slavonskom narodnom kalendaru, Brodski list, 2009., str. 79., njegovom neuređenom životu doprinijela je i nerealizirana ljubav prema Juliški Frajerer koje se udala i otišla iz Broda.

⁶³ Godine 1940. V. Antipov izlaze na skupnoj izložbi s Albertom Gruberom, Dragutinom Schwendemannom i Radoslavom Kernom, a 1950. g. kao član Sekcije likovne umjetnosti Radnoga kulturno-umjetnoga društva *Jedinstvo* zajedno s ostalim članovima, dokumentacija MBP.

⁶⁴ Katalog izložbe V. Antipov, 1968., dokumentacija MBP.

Iste godine dodijeljena mu je, tada ustanovljena, Nagrada oslobođenja grada Broda.

⁶⁵ Za zasluge i doprinos kulturnom životu grada, Skupština op. cit. Slavonski Brod postavila je 1976. g. spomenik V. Antipovu na kojem se nalazi brončani kružni reljef s njegovim likom, rad akademskog kipara Vanje Radauša. Muzej Brodskog Posavlja obnovio je spomenik 2008. godine, zajedno sa spomenikom J. Hoffmanna.

⁶⁶ I. Tomac, *Boje i godine - Antipov*, Biblioteka Brodski pisci, Posavske teme, Rije, Vinkovci, 2007.

16. SATIR I NIMFA

17. PORTRET ELVIRE POMPER

18. ZA STADOM

19. NA IZVORU

20. PLANINSKI PEJSAŽ

21. OVCE

22. MRTVA PRIRODA

23. MRTVA PRIRODA

24. MRTVA PRIRODA

25. MRTVA PRIRODA

26. PASTIRI

27. POGLED NA BUKOVA KO BRDO, 1932.

28. MORSKI PEJSAŽ

29. VINOGRAD

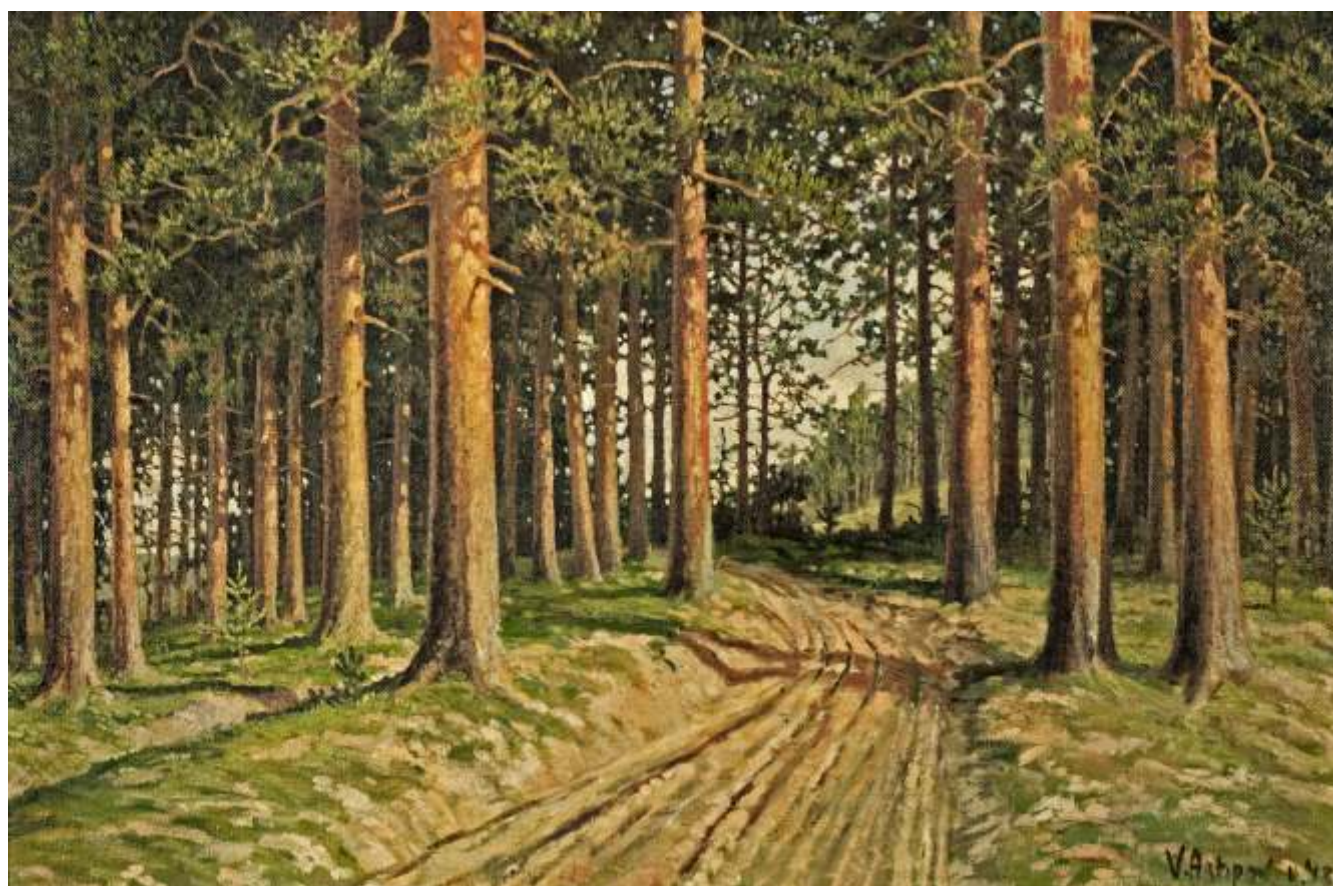
30. NA POTOKU

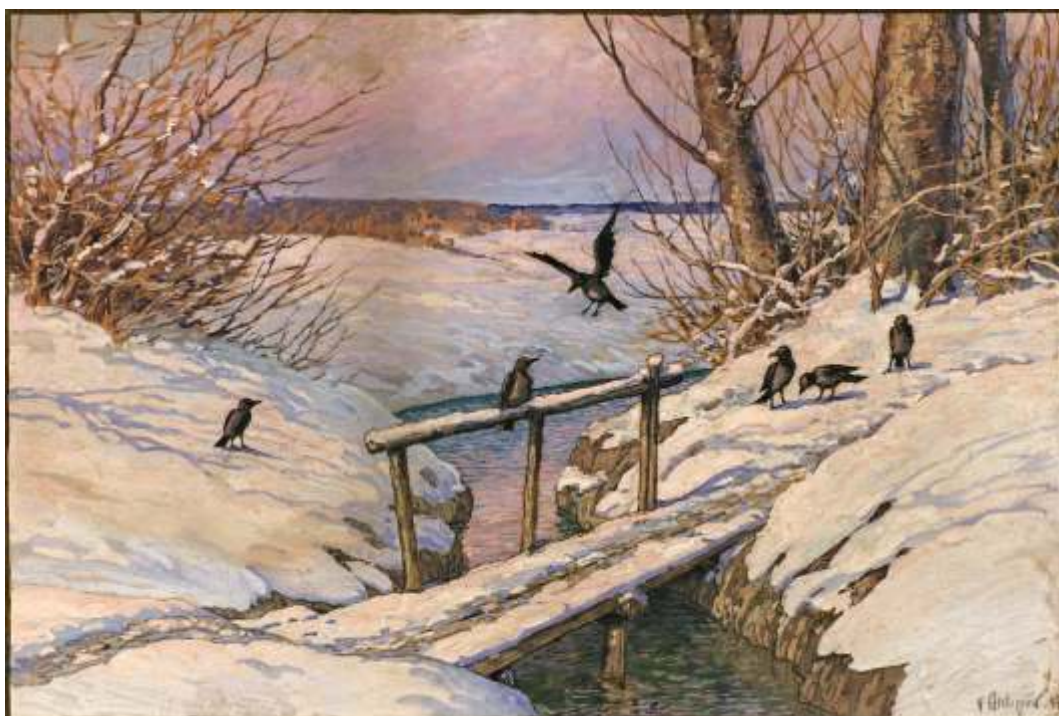
31. GRABOVAC, 1934.

32. SVETA PETKA

33. ŠUMA

34. ZIMSKI MOTIV

35. KRANJSKA GORA

36. PEJSAŽ

37. PEJSAŽ

38. ŠUMSKI PEJSAŽ

39. VOLGA

40. BROD

41. PRANJE RUBLJA NA SAVI

42. KOPIJA PO FOTOGRAFIJI OKUPACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

43. HRAST NA OBALI

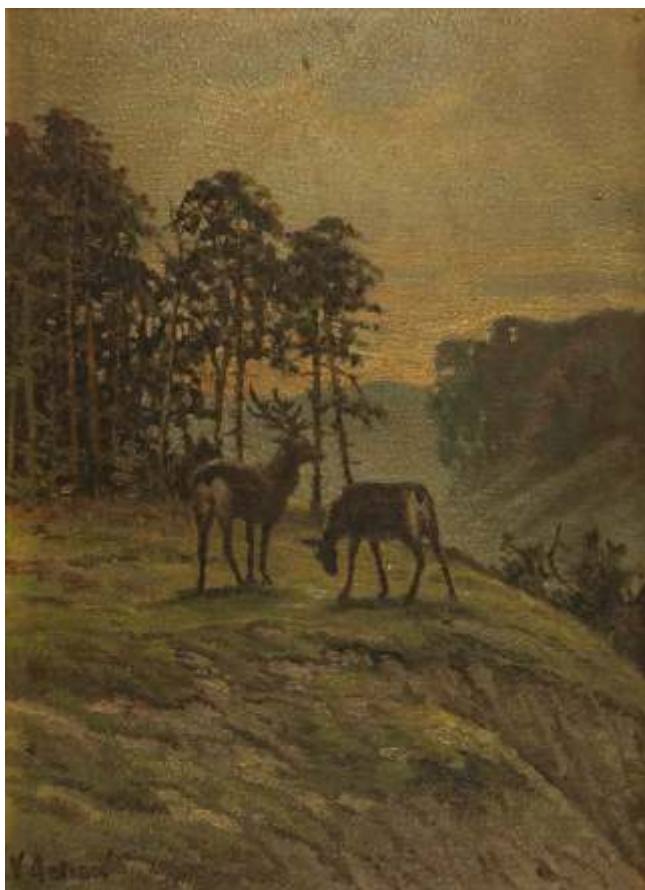
44. SAVSKI PEJSAŽ

45. AMAC NA RIJECI

46. NO NI PEJSAŽ

47. JELENI NA PROPLANKU

48. STARA UTVRDA

49. PROLJE E

50. PEJSAŽ

51. STARI BROD
(STAR EVI EVA ULICA ?)

52. PEJSAŽ

53. PEJSAŽ

54. BREZE

55. PEJSAŽ

56. ZIMA

57. JESEN U SLAVONSKOJ ŠUMI

58. BREZE

59. BREZE

60. ZIMA

61. ZIMSKI PEJSAŽ

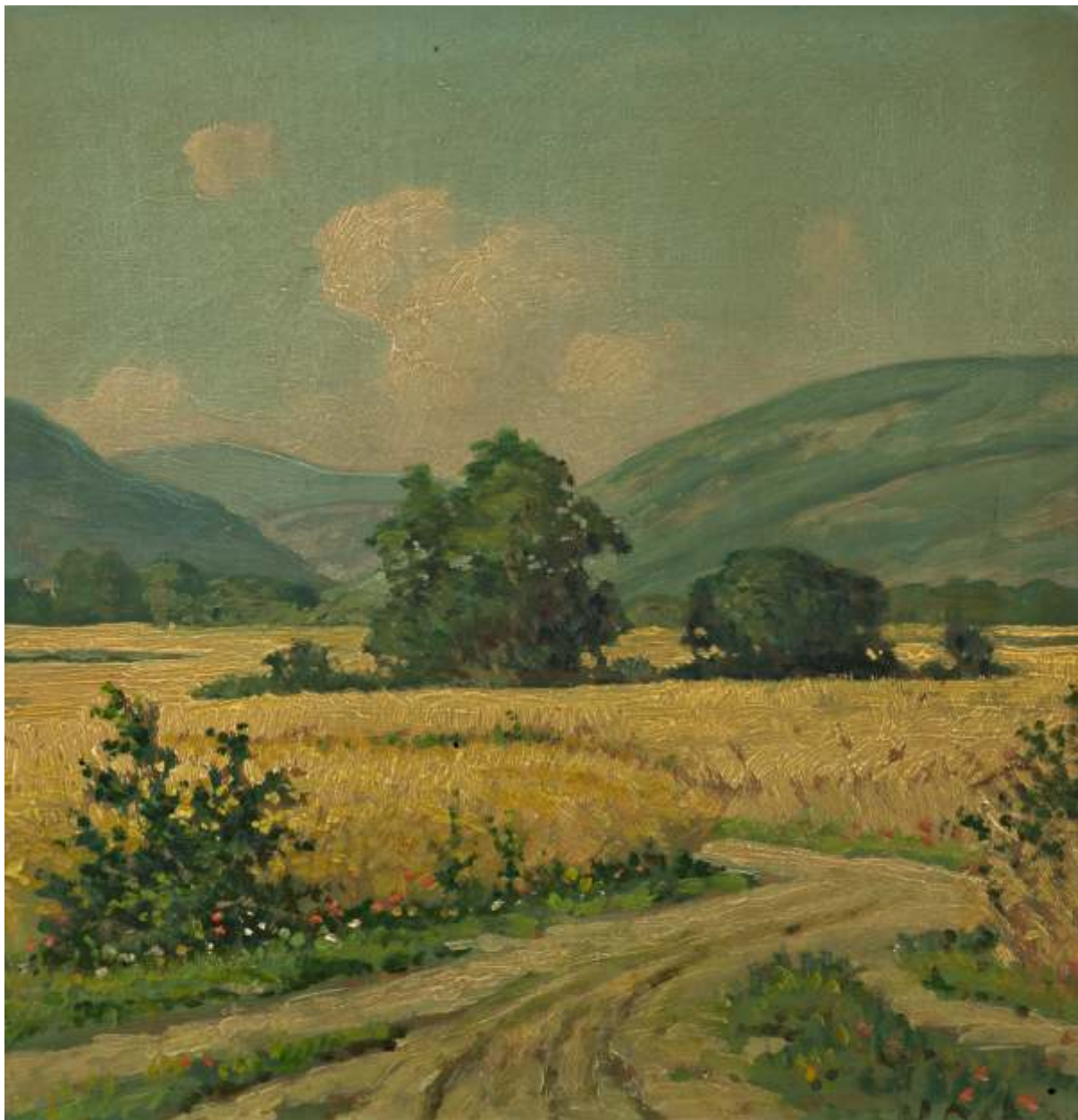

62. BREZE

63. ŠUMA

64. ŽITO

65. LJETO

66. ZIMA

67. ZIMSKI PEJSAŽ

68. ZIMA

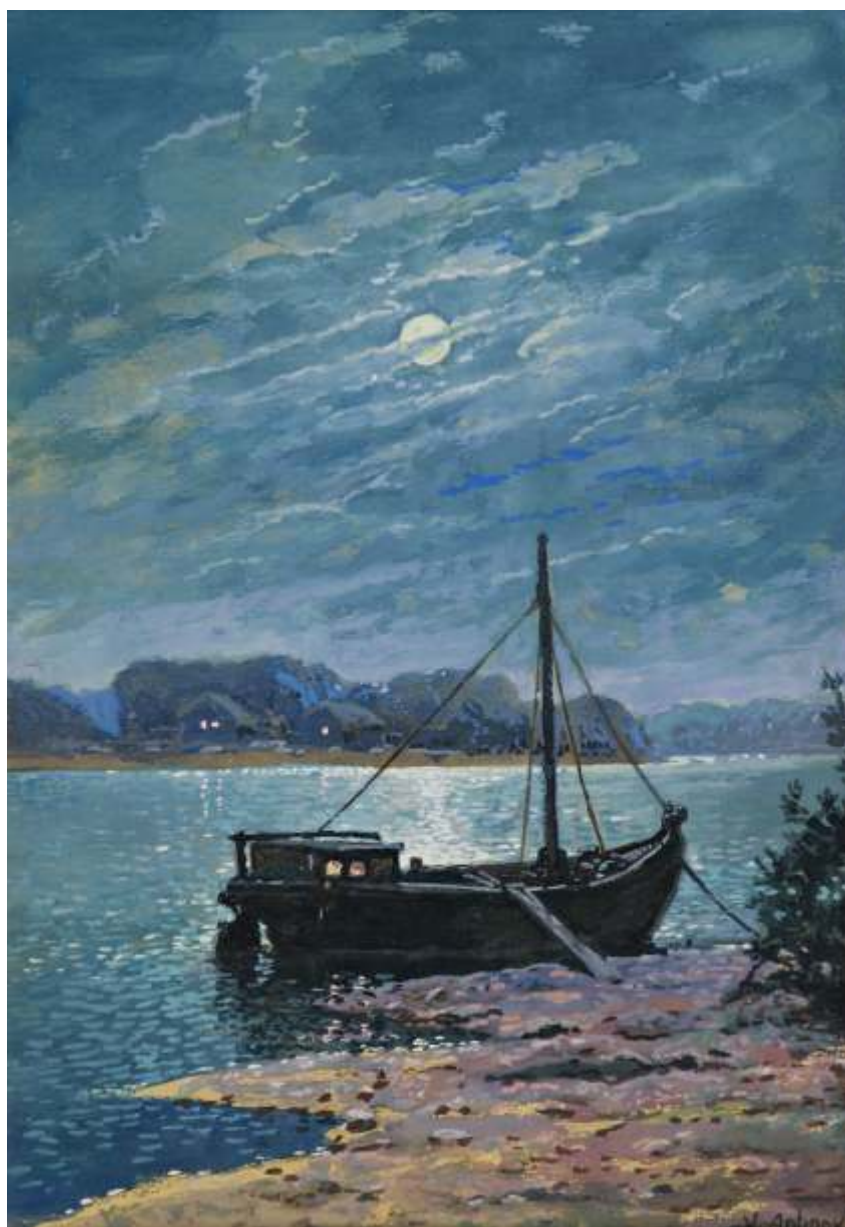
69. ZIMA

70. ZIMSKI KRAJOLIK

71. ZIMA

72. NO NI PEJZAŽ

(sljede a stranica) 73. ŠUMA

74. JESEN

75. PRED ZIMU

76. ŽITNO POLJE

77. PROLJE E

78. ZIMA

79. SELO

80. KRAJOLIK S POTOKOM

81. JESEN

82. LJETO

83. OLUJA

84. PEJSAŽ

85. PEJSAŽ

86. OBALA

87. PEJSAŽ

88. MORE

89. NA BOSPORU

POPIS RADOVA:

1. KONJICA
ulje na platnu
33 x 48 cm
bez sign.
Galerija i antikvarijat GAL
Opatija	10. ISPOD TRIGLAVA
ulje na platnu
25 x 49 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo	20. PLANINSKI PEJSAŽ
ulje na platnu
94 x 134 cm
sign. l.d. <i>V. Antipov 42</i>
privatno vlasništvo
2. TVR AVA I GRAD BROD OKO
1750., prema Franz Jaschkeu
ulje na lesonitu
67 x 84 cm
bez sign.
GU 92 / 3
Muzej Brodskog Posavlja	11. PORTRET ELVIRE POMPER
kombinirana tehnika
41 x 31 cm
bez sign.
privatno vlasništvo	21. OVCE
ulje na platnu
121 X 81 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov 43 (?)</i>
vl. Brodsko-posavska županija
3. ADA NA SAVI KOD SLAVONSKOG
BRODA, prema uri Fridrichu (?)
ulje na lesonitu
67 x 84 cm
bez sign.
GU 92 / 2
Muzej Brodskog Posavlja	12. RADI EVA OBALA
ulje na platnu
69 x 84 cm
bez sign.
GU 85
vl. Muzej Brodskog Posavlja	22. MRTVA PRIRODA
ulje na platnu
56 x 70 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
4. OBALA SAVE
ulje na lesonitu
67 x 84 cm
bez sign.
GU 92 / 4
Muzej Brodskog Posavlja	13. VJETRENJA A
pastel na papiru
28 x 40 cm
sign. l.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo	23. MRTVA PRIRODA
ulje na platnu
31 x 72 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo
5. SAVSKA OBALA
ulje na platnu
77 x 103 cm
bez sign.
GU 84
Muzej Brodskog Posavlja	14. VOLOVI NA PAŠI, oko 1929.
ulje na platnu
36 x 57 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i> (irilicom)
privatno vlasništvo	24. MRTVA PRIRODA
ulje na platnu
21 x 30 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo
6. ZIMA
ulje na platnu
113 X 74 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov 56</i>
privatno vlasništvo	15. ZIMA
ulje na platnu
74 x 118 cm
bez sign.
privatno vlasništvo	25. MRTVA PRIRODA
21 x 30 cm
ulje na platnu
sign. l.d. <i>Antipov</i>
privatno vlasništvo
7. PRED OLUJU
ulje na lesonitu
45,5 x 65,5
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo	16. SATIR I NIMFA
ulje na platnu
49 x 77 cm
bez sign.
privatno vlasništvo	26. PASTIRI
ulje na platnu
70 x 100 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo
8. SLAVONSKI PEJSAŽ
ulje na kartonu
60 x 67 cm
sign. l.d. <i>V. Antipov</i>
GU 61
vl. Muzej Brodskog Posavlja	17. PORTRET ELVIRE POMPER
ulje na platnu
41 x 31 cm
bez sign.
privatno vlasništvo	27. POGLED NA BUKOVA KO BRDO,
1932.
ulje na platnu
60 x 95 cm
bez sign.
GU 408
vl. Muzej Brodskog Posavlja
9. MORE
ulje na platnu
53 x 70 cm
sign. d.d. <i>Antipov</i>
privatno vlasništvo	18. ZA STADOM
ulje na platnu
81x 123 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo	28. MORSKI PEJSAŽ
ulje na platnu
55 x 69 cm
bez sign.
GU 87
vl. Muzej Brodskog Posavlja
	19. NA IZVORU
ulje na platnu
81x 90 cm
sign. d.d. <i>S.K. V. Antipov</i>
privatno vlasništvo	29. VINOGRAD
ulje na platnu
35 x 56 cm
sign. d.d. <i>V. Antipov</i>
privatno vlasništvo

30. NA POTOKU
ulje na platnu
55 x 69 cm
bez sign.
GU 97
vl. Muzej Brodskog Posavlja
31. GRABOVAC, 1934.
ulje na platnu
38 x 50 cm
sign. d.d. GRABOVAC
Antipov 1934
GU 98
32. SVETA PETKA
ulje na platnu
50 x 65 cm
sign. d.d. SV. PETKA
V. ANTIPOV
GU 96
33. ŠUMA
78 x 100 cm
ulje na lesonitu
sign. d.d. V. *Antipov II.43*
privatno vlasništvo
34. ZIMSKI MOTIV
41 x 60 cm
tempera na papiru
sign. d.d. V. *Antipov 47*
privatno vlasništvo
35. KRANJSKA GORA
ulje na platnu
50 x 69 cm
sign. d.d. V. *Antipov (?) 3*
privatno vlasništvo
36. PEJSAŽ
ulje na platnu
50 x 34 cm
sign. l.d. V. *Antipov*
GU 115
vl. Muzej Brodskog Posavlja
37. PEJSAŽ
ulje na platnu
50 x 34 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
GU 95
vl. Muzej Brodskog Posavlja
38. ŠUMSKI PEJSAŽ
ulje na platnu
70 x 101 cm
bez sign.
GU 88
vl. Muzej Brodskog Posavlja
39. VOLGA
ulje na platnu
74 x 116 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
40. BROD
ulje na platnu
49 x 69 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
41. PRANJE RUBLJA NA SAVI
ulje na platnu
68 x 84 cm
bez sign.
GU 91
vl. Muzej Brodskog Posavlja
42. KOPIJA PO FOTOGRAFIJI
OKUPACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
ulje na platnu
70 x 84 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
GU 99
vl. Muzej Brodskog Posavlja
43. HRAST NA OBALI SAVE
ulje na lesonitu
67 x 84 cm
bez sign.
GU 92 / 1
Muzej Brodskog Posavlja
44. SAVSKI PEJSAŽ
ulje na kartonu
32,5 x 52,5 cm
bez sign.
vl. PIK Vrbovec, Slavonski Brod
45. AMAC NA RIJECI
ulje na lesonitu
67 x 121 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
46. NO NI PEJSAŽ
ulje na platnu
45 x 60 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
47. JELENI NA PROPLANKU
ulje na platnu
52 x 37 cm
sign. l.d. V. *Antipov*
vl. PIK Vrbovec, Slavonski Brod
48. STARA UTVRDA
ulje na platnu
52 x 37 cm
sign. l.d. V. *Antipov*
vl. PIK Vrbovec, Slavonski Brod
49. PROLJE E
ulje na platnu
68 x 73 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
50. PEJSAŽ
ulje na lesonitu
61 x 92 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
51. STARI BROD
(STAR EVI EVA ULICA ?)
ulje na lesonitu
31 x 42 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
52. PEJSAŽ
akvarel na papiru
27 x 40 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
53. PEJSAŽ
akvarel na papiru
35 x 51 cm
sign. l.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
54. BREZE
kombinirna tehnika
27 x 26 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
55. PEJSAŽ
ulje na lesonitu
61 x 92 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
56. ZIMA
ulje na platnu
61 x 92 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
57. JESEN U SLAVONSKOJ ŠUMI
ulje na platnu
70 x 92 cm
sign. l.d. *Antipov*
privatno vlasništvo
58. BREZE
ulje na platnu
51 x 86 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo
59. BREZE
ulje na platnu
58 x 96 cm
sign. d.d. *Antipov*
60. ZIMA
ulje na papiru
39 x 27 cm
sign. d.d. V. *Antipov*
privatno vlasništvo

61. ZIMSKI PEJSAŽ
ulje na lesonitu
35,5 x 57 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
62. BREZE
ulje na lesonitu
41 x 31 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
63. ŠUMA
ulje na lesonitu
38 x 27 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
64. ŽITO
30 x 30 cm
ulje na platnu
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
65. LJETO
ulje na platnu
34 x 24 cm
sign. l.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
66. ZIMA
ulje na platnu
34 x 24 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
67. ZIMSKI PEJSAŽ
ulje na platnu
60 x 48 cm
sign. l.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
68. ZIMA
ulje na platnu
45 x 55 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
69. ZIMA
ulje na platnu
44 x 59 cm
sign. l.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
70. ZIMSKI KRAJOLIK
ulje na platnu
128 x 175 cm
sign. d.d. *V. ANTIPOV*
privatno vlasništvo
71. ZIMA
ulje na platnu
24 x 38 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
72. NO NI PEJZAŽ
tempera na papiru
39 x 27 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
73. ŠUMA
kombinirana tehnika
39 x 27 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
74. JESEN
akvarel na papiru
25,5 x 36,5 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
75. PRED ZIMU
akvarel na papiru
25,5 x 36,5 cm
sign. l.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
76. ŽITNO POLJE
akvarel na papiru
25,5 x 36,5 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
77. PROLJE E
akvarel na papiru
25,5 x 36,5 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
78. ZIMA
akvarel na papiru
31,5 x 46,5 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
79. SELO
akvarel na papiru
25,5 x 36,5 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
80. KRAJOLIK S POTOKOM
akvarel na papiru
27 x 38 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
81. JESEN
akvarel na papiru
27 x 39 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
82. LJETO
akvarel na papiru
25,5 x 36,5 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
83. OLUJA
ulje na platnu
50 x 80 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
84. PEJSAŽ
ulje na platnu
45 x 74 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
85. PEJSAŽ
akvarel na papiru
27,5 x 39 cm
sign. d.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
86. OBALA
ulje na platnu
59 x 87 cm
bez sign.
privatno vlasništvo
87. PEJSAŽ
ulje na platnu
56 x 66,5 cm
GU 86
bez sign.
vl. Muzej Brodskog Posavlja
88. MORE
ulje na platnu
49 x 39 cm
sign. l.d. *V. Antipov*
privatno vlasništvo
89. NA BOSPORU
ulje na platnu
24 x 70 cm
sign. l.d. *V. ANTIPOV*
privatno vlasništvo

Filipovi eva ulica br. 5 i 7
tempera na papiru
24,6 x 35,2 cm
d.d. *Filipovi eva ul br 5 i 7*
V. Antipov.
GU 229

Tvr ava
tempera na papiru
25 x 34,9 cm
l.d. *Tvr ava*
d.d. V. Antipov
GU 230

Mesi eva ulica br. 11 i 13
tempera na papiru
25 x 35 cm
l.d. V. Antipov
d.d. *Mesi eva ul. br 11 i 13*
GU 231

Filipovi eva ulica br. 17 i 19
tempera na papiru
24,9 x 34,9 cm
d.d. *Filipovi eva ul br 17 i 19*
V. ANTIPOV
GU 236

Ugao Trg kralja Petra I i ulice kralja Aleksandra I
tempera na papiru
25 x 35 cm
I.d. V. Antipov
d.d. *Ugao Trg kralja Petra I i ul. Kralja Aleksandra I*
GU 93

Star evi eva ulica br. 47.
tempera na papiru
24,8 x 35 cm
I.d. *Star evi eva ul. br. 47.*
d.d. V. Antipov
GU 225

Ulica Branka Radi evi a
tempera na papiru
25 x 35 cm
I.d. *BRANKA RADI EVI A ul.*
d.d. V. Antipov
GU 226

Rodna ku a Mate Topalovi a
1935. - 1946.
tempera na papiru
31,9 x 49,6 cm
I.d. *ku a zadruga Topalovi - sel. Zdenci*
Rodna ku a Mate Topalovi a 1812 - 1862
sve enika i pjesnika ilirskog
GU 101

Dvorište kuće u Filipovljevoj ulici br. 38
1935. - 1946.
tempera na papiru
25 x 34,5 cm
d.d. V. Antipov
GU 334

Kuća u ulici Radićeva obala br. 17
1935. - 1940.
tempera na kartonu
33,9 x 37,5 cm
nema sign.
GU 335

Crkva Sv. Petra - unutrašnjost
1935. - 1946.
tempera na papiru
29 x 40 cm
nema sign.
GU 349

Crkva Sv. Stjepana, Glogovica
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,8 x 36 cm
l.d. Sv. Stjepana (Glogovica)
GU 350

Star evi eva ulica br. 33
tempera na papiru
24,6 x 34,4 cm
d.d. *Star evi eva ul. br 33*
V. ANTIPOV
GU 237

Star evi eva ulica br. 71.
tempera na papiru
24 x 34,3 cm
d.d. *Star evi eva ul br 71*
V ANTIPOV
GU 241

Park na sajmištu
tempera na papiru
25 x 35 cm
l.d. *Park na sajmištu*
d.d. V. Antipov
GU 244

Sajmište - gradska vaga
tempera na papiru
24,9 x 34,9 cm
l.d. V. Antipov
d.d. *Sajmište. Grad. Vaga.*
GU 248

Ugao ulica Mesi eve i Augusta Šenoe
tempera na papiru
24,8 x 35 cm
I.d. *Ugao Mesi eve i Aug. Šenoe ul.*
d.d. *V. Antipov*
GU 250

Radni ki trg broj 4
tempera na papiru
25 x 35 cm
d.d. *RADNI KI TRG. br 4*
V. ANTIPOV
GU 252

Sresko na elstvo
tempera na papiru
25 x 35 cm
I.d. *V. Antipov*
d.d. *Sresko na elstvo*
GU 254

Tvr ava
tempera na papiru
24,9 x 35,1 cm
I.d. *V. Antipov*
d.d. *TVR AVA*
GU 257

Ugao Jela i evog trga i ulice kralja Aleksandra
tempera na papiru
25,2 x 35 cm
I.d. *Ug Jela i a trg i kr Aleksandra ul.*
d.d. *V. Antipov*
GU 259

Filipovi eva ulica br. 28 i 30
tempera na papiru
24,8 x 35 cm
I.d. *V. ANTIPOV*
d.d. *Filipovi eva ul br 28. 30.*
GU 260

Ulica Branka Radi evi a broj 15
tempera na papiru
25,1 x 35,1 cm
d.d. *V. Antipov.*
Branko Radi evi ul br / 5
GU 265

Star evi eva ulica br. 10
tempera na papiru
25 x 35 cm
d.d. *Star evi eva ul. 10*
V. Antipov
GU 267

Karaula Bosanski Brod
tempera na papiru
25 x 35 cm
I.d. *Karaula Bos. Br*
d.d. *V. Antipov*
GU 268

Poplava 1932. godine
tempera na papiru
25,2 x 35 cm
I.d. *V. Antipov*
Poplava 1932
GU 269

Ulica Vuka Karadžića br 21 - Trenkova kuća
tempera na papiru
24,8 x 35 cm
d.d. *ul. Vuka Karadžića 21*
V. ANTIPOV.
GU 271

Sajmište
tempera na papiru
25,2 x 35 cm
I.d. *V. Antipov.*
d.d. *SAJMIŠTE*
GU 276

Filipovi - eva ulica br. 38
tempera na papiru
24,8 x 35 cm
d.d. *Filipovi - eva ul 38*
V. Antipov
GU 277

Zrinska ulica br. 9 i 11
1935. - 1946.
tempera na papiru
25,1 x 35,3 cm
l.d. *Zrinska ul. br. 9 i 11.*
d.d. V. Antipov
GU 282

Mesi - eva ulica br. 21
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,8 x 35 cm
l.d. V. Antipov
d.d. *Mesi - eva ul. br 21*
GU 283

Poplava 1932. godine - Obala Stjepana Radića
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,8 x 35,1 cm
l.d. *Poplava 1932 g. Obala St. Radića*
d.d. V. Antipov
GU 284

Toranj sa satom u tvrđavi
tempera na papiru
30,6 x 22 cm
bez sign.
GU 238

Kapela u tvrđavi
tempera na papiru
21,5 x 29 cm
d.d. V. Antipov
GU 258

Pravoslavna crkva sv. Đurđa
1935. - 1941.
tempera na papiru
25,1 x 17,6 cm
l.d. *Pravoslavna crkva sv. Đurđa*
d.d. V. Antipov
GU 326

Evangelisti ka crkva
1935. - 1946.
tempera na papiru
25,1 x 17,2 cm
d.d. V Antipov
GU 327

Sv. Florijan
1935. - 1946.
tempera na papiru
25,2 x 17,6 cm
l.d. Sv. Florijan
(ul. sv. Florijana br 4)
d.d. V Antipov
GU 328

Sv. Ivan Nepomuk
1935. - 1945.
tempera na papiru
25,2 x 17,5 cm
l.d. Sv. Ivan Nepomuk
(ul. sv. Florijana br 5)
d.d. V Antipov
GU 333

Star evi eva ulica 20 - ugao
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,6 x 35,2 cm
I.d. *Star evi a ul. 20 Ugao*
d.d. *V Antipov*
GU 285

Obala Stjepana Radića 10 - ugao Ulice Ivana Zajca
1934. - 1946.
tempera na papiru
25,2 x 35 cm
I.d. *V. ANTIPOV*
d.d. *Obala St. Radića 10.*
ugao Iv. Zajca ul.
GU 288

Ugao Ulice Branka Radićevića i Karadžićeve
1935. - 1946.
24,6 x 34,4 cm
bez sign.
GU 291

Vatrogasni dom
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,9 x 35 cm
I.d. *Vatrogasni Dom*
d.d. *V Antipov*
GU 292

Poplava 1933. godine, ožujak - sajmište
 1935. - 1946.
 tempera na papiru
 25 x 35 cm
 I.d. *poplava 1933 ožujak sajmište*
 d.d. *Antipov*
 GU 297

Dom službenika grada Broda
 1934. - 1946.
 tempera na papiru
 25,1 x 35,1 cm
 I.d. *V. Antipov*
 d.d. *Dom službenika g. Broda*
 GU 299

Poplava 1932. godine - Savska obala,
 Franjeva ki samostan
 1935. - 1946.
 tempera na papiru
 23,8 x 33 cm
 I.d. *v. Antipov*
 d.d. *Poplava 1932*
Savska obala (Franj. sam)
 GU 302

Jevrejski hram
 1935. - 1946.
 tempera na papiru
 23,8 x 34,5 cm
 I.d. *Jevrejski hram.*
 d.d. *V. Antipov*
 GU 303

Gimnazija
1935. - 1946.
tempera na papiru
25,1 x 35,1 cm
l.d. V. Antipov
d.d. Gimnazija
GU 307

Ženska škola u Gunduli evoj ulici
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,8 x 35,3 cm
l.d. Ženska škola. Gunduli eva ul.
d.d. V. Antipov.
GU 309

Filipovi eva ulica br. 26
1936.
tempera na papiru
24,9 x 34,9 cm
d.d. Filipovi eva ul. br. 26.
V. ANTIPOV. 1936
GU 310

Ugao Jela i eva trga i Savske obale
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,8 x 34,8 cm
l.d. V. Antipov
d.d. Ug. Jela i a trg. i Savs. obale
GU 311

Župni dvor
1935. - 1946.
tempera na papiru
25 x 34,8 cm
l.d. V. Antipov.
d.d. Župni dvor
GU 312

Star evi eva ulica br. 54 i 52
1935. - 1946.
tempera na papiru
25 x 34,8 cm
d.d. Star evi eva ul. br. 54 i 52
V. ANTIPOV
GU 314

Ulica Branka Radi evi a br. 33 - dvorište
1935. - 1946.
tempera na papiru
25 x 35 cm
l.d. V. Antipov
d.d. Branka Radi evi a ul. br. 33.
dvorište
GU 319

Mesi eva ulica broj 46
1935. - 1946.
tempera na papiru
25 x 35 cm
l.d. V. Antipov.
d.d. Mesi eva ul br 46
GU 322

Crkva sv. Stjepana - Glogovica
1935. - 1946.
tempera na papiru
32 x 24,6 cm
d.d. V. Antipov
GU 351

Grañanska škola
1935. - 1946.
tempera na papiru
25 x 35 cm
l.d. V. Antipov
d.d. Grañan. škola
GU 323

Gimnazija
1935. - 1946.
tempera na papiru
24,9 x 34,9 cm
l.d. V. Antipov
d.d. Gimnazija
GU 324

Crkva sv. Petra - sjeverna strana
1935. - 1946.
tempera na papiru
29 x 40 cm
l.d. *Sv. Petar sa sjever stran.*
GU 352

Rodna kuća Mate Topalovića - detalji
1935. - 1946.
tempera na papiru
31,8 x 48,7 cm
d.d. 1-2 *Kuća prozorje sa lijeve i desne strane*
3-4 *Kuća na vrata I-II*
5 *Gornji sprat drvo rez*
GU 354

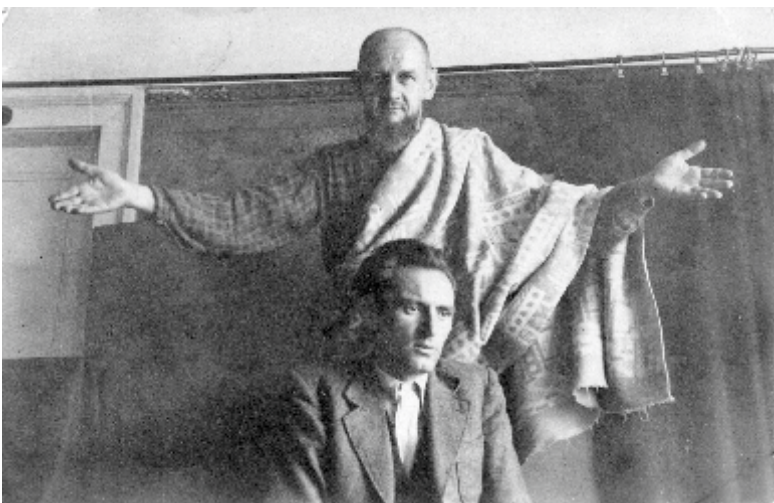
Izgradnja bloka kod željezničke stanice
nakon 1945
tempera na papiru
28,9 x 40 cm
nema sign.
GU 358

Kontumacija 20 - bunar
1935. - 1946.
tempera na papiru
23 x 33 cm
l.d. *Kontumacija 20 bunar*
d.d. *Vrazova ul. br 1*
V. Antipov.
GU 395

* Izbor slika iz Mape Stari Brod

Vasilij Antipov i Albert Gruber, Fotodokumentacija MBP

Vasilij Antipov i Albert Gruber u atelieru, Fotodokumentacija MBP

1889. u Petrogradu je 2. veljače rođen Vasilij Petrovič Antipov.

1913. završio je školovanje na višoj srednjoj školi likovnog smjera *Petrova* u Petrogradu.

1916. u svibnju završio je X. kratki kurs vojne akademije Pavla I. u Petrogradu.

1917. Oktobarska revolucija zatekla ga je u Odesi. Nije poznato kad je emigrirao iz Rusije.

1921.-1928. boravio je u Beogradu. Preživljava rade i teške fizičke poslove. Izrađuje plakate za beogradske kinematografe. Jedno vrijeme suradnik je Vladimira Žedrinskog, scenografa Srpskog narodnog pozorišta.

1929. došao je u Brod na Savi s kazališnom trupom Fjodora Šukina, režiserom nekadašnjeg ruskog carskog teatra u Sevastopolju i tu se nastanjuje.

1930. održavao se oslikavanjem pozornica u Radni kom domu, Hrvatskom domu, hotelu *Central*, svratištu *Tri gavrana*, izradom panoa i plakata, oslikavanjem kulisa za predstave amaterskih kazališta i drugim slikarskim poslovima.

1934. Julije Hoffmann radi na osnivanju muzeja u Brodu i 1. srpnja za suradnika angažira Vasilija Antipova. Kao muzejski crtač izrađuje crteže za potrebe muzejske dokumentacije svih odjela. Započinje slikati ciklus slika *Stari Brod*.

1940. izlaže na skupnoj izložbi s Albertom Gruberom, Dragutinom Schwendemannom i Radoslavom Kernom.

1942.-1944. postaje suradnik antifasističkog pokreta. Radi na organiziranju obavještajne mreže. Za propagandni odjel *Antifašističke fronte za Slavoniju* izrađuje plakate, grafičke listove, dekoracije za političke skupove, crteže ratne tematike.

1945. vraća se u Gradski muzej na radno mjesto kustosa. Odlikovan je *Ordenom zasluga za narod sa srebrnim vijencem*.

1946. nastavlja slikati brodske motive u okviru ciklusa *Stari Brod*.

1950. na izložbi Radničkog kulturno-umjetničkog društva *Jedinstvo*, izlaže svoje slike s ostalim članovima Sekcije likovne umjetnosti.

1954. nezadovoljan mjestom kustosa na vlastiti zahtjev postavljen u zvanje pomoćnog kancelarijskog službenika u Gradskom muzeju.

1956. odlazi u starosnu mirovinu s navršenih 65 godina.

1963. postaje štampar Doma za stare i nemoćne u Ljeskovicima.

1965. novinar Ivan Tomac posjeđuje Antipova u Ljeskovicima, objavljuje članke u nekoliko novina i na taj

na in skre e pozornost javnosti na zaboravljenog slikara i djelatnika muzeja.

1968. 19. travnja otvorena je u Muzeju Brodskog Posavlja prva samostalna izložba Vasilija Petrovi a Antipova. Izloženi su radovi nastali u razdoblju od 1930. do 1960. godine. Autorica izložbe: Milena Nedeljkovi .

Vasiliju Petrovi u Antipovu dodjeljena *Nagrada oslobo enja grada Broda*.

21. kolovoza Vasilij Petrovi Antipov umro je u Ljeskovici a sahranjen je dan kasnije na Gradskom groblju u Slavonskom Brodu.

1974. Muzej Brodskog Posavlja organizira izložbu *Vasilij Antipov - Stari Brod*. Izbor djela iz mape *Stari Brod*. Autorica izložbe: Milena Nedeljkovi . Akademiški kipar Vanja Radauš izradio je bron anij reljef s likom V. Antipova.

1975. u Povijesnom muzeju Hrvatske, Zagreb, u organizaciji Muzeja Brodskog Posavlja, postavljena je izložba *Slavonski Brod u djelima Vasilija Antipova*. Autorica izložbe: Milena Nedeljkovi

1976. Skupština op ine Slavonski Brod za doprinos kulturnom životu grada, podiže mu spomenik s bron anim reljefom Vanje Radauša.

1978. Muzej Brodskog Posavlja izdao Mapu *Stari Brod* koja sadrži 12 reprodukcija Vasilija Antipova iz istoimenog slikarskog ciklusa. Mapa *Stari Brod* u vlasništvu je Muzeja Brodskog Posavlja.

1979. u *Izložbenoj dvorani Muzeja* postavljena izložba *Izbor iz zbirke umjetnina 19. i 20. st.* na kojoj je izložena i slika V. Antipova *Pogled na bukova ko brdo*. Autorica izložbe: Arijela Boras

1980. u likovnom salonu *Vladimir Beci* u organizaciji Muzeja Brodskog Posavlja održana izložba *Likovni život Broda od 1920. do 1940.* na kojoj su izložene i slike V. Antipova: *Portret Ksenije Golubi (1939.)* i *Filipovi eva ulica*. Autor izložbe: Nedjeljko Pandži

1984. u Muzeju Brodskog Posavlja, povodom 50 godina osnutka, održana izložba *Vasilij Antipov - Stari Brod*; Izbor djela iz mape V. Antipova *Stari Brod*. Autorica izložbe: Arijela Boras

1989. u Likovnom salonu *Vladimir Beci* i Galeriji *Antik* Muzej Brodskog Posavlja organizirao izložbu *Vasilij Antipov (1889.-1968.)* u povodu 100 godina ro enja slikara. Autor izložbe: Krunoslav Martinac.

2008. Muzej Brodskog Posavlja obnovio je spomenik V. Antipova na Gradskom groblju sv. Lovre.

Ljubica Gruber, Jozefina Kern, Antun Gojak, Radislav Kern,
Julije Hoffmann, Albert Gruber, ?, Bohunicki, Vasilij Antipov, 1942.,
Fotodokumentacija MBP

Literatura:

Vasilj Antipov, Muzej Brodskog Posavlja, Slavonski Brod, 1989.

Julije Hoffmann, Muzej Brodskog Posavlja, Slavonski Brod, 1999.

Likovni život Broda od 1920. do 1940., Muzej Brodskog Posavlja, Nedjeljko Pandži , Slavonski Brod, 1980.

101 Brodska pri a, Zvonimir Toldi, Muzej Brodskog Posavlja i Posavska Hrvatska, Slavonski Brod, 2002.

Ruski emigranti u Hrvatskoj izme u dva rata. Rubovi, memorija, Hrvatsko filološko društvo, Biblioteka Književna smotra, Zagreb 2006.

Doprinos ruskih emigranata hrvatskoj likovnoj kulturi - slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi, fotografiji i filmu, Magdalena Medari , Oko književnosti. Osamdeset godina Aleksandra Flakera, Disput, Zagreb, 2004.

Pregled likovnoga amaterizma Broda 1941.-1995., Deziderij Dimitrovi , Slavonski Brod, 1996.

Stilovi i tendencije u hrvatskoj umjetnosti 20. stolje a, Vladimir Malekovi , Zagreb 1999.

Slikarstvo i kiparstvo 19. i 20. st u Brodu, D. Schneider, M. Karakaš Obradov, S. Špoljari , Muzej Brodskog Posavlja, 2009.

Emigranti iz Rusije u znanstvenom i kulturnom životu Zagreba, Tatjana Puškadija- Ribkin, Prosvjeta, 2006.

Ruski umjetni ki eksperiment - 1863-1922, Camilla Gray, Izdava ki zavod Jugoslavije, Beograd, 1978.

ELU, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1964.

Brod na Savi, Slavonski Brod, Branko Zakošek, Udruga gra ana Rival, Rijeka 2002.

Impressionismus, Amerika-Frankreich-Russland, Kunstforum Bank Austrija, Be , 2002.

Russian impressionist and postimpresionists, Parkstone press, Bournemouth, England, 1998.

Plakat *Svi na front*, Hrvatski povijesni muzej, HPM/PMH P - 40

Nakladnik: Muzej Brodskog Posavlja

Za nakladnika: Ivanka Bunčić

Autorica izložbe i kataloga: Danijela Ljubičić Mitrović

Suradnici: Jesenka Miškiv, Željko Matuško

Fotografije: Damir Fajdetić, HPM

Lektura: Gordana Potnar Matković

Priprema izložaka: Preparatorska radionica MBP; Željko Čavčić

Grafička priprema: Autor, Slavonski Brod

Tisak: Publikum-novi, Slavonski Brod

Naklada: 400

ISBN: 978-953-7116-23-1

Tekstualne i slikovne priloge moguće je preuzeti isključivo uz dopuštenje nakladnika i navođenje izvora

MBP

Muzej Brodskog Posavlja
osnovan 1934.
35000 Slavonski Brod
Starčevićeva 40
Tel./Fax: 035 / 447 415
e-mail:muzej-bp@sb.t-com.hr

9 789537 111623 1